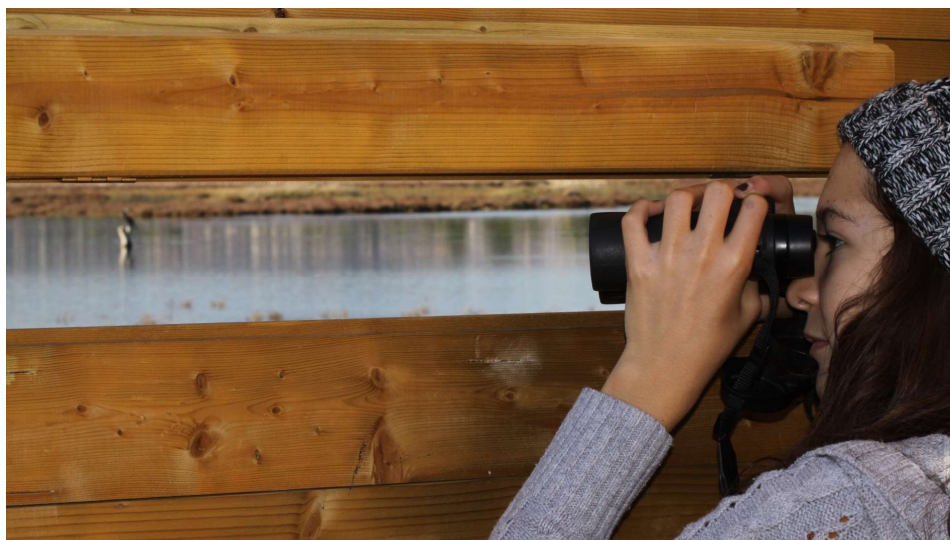

naravni rezervat
**ŠKOCJANSKI
ZATOK**

POROČILO O URESNIČEVANJU

letnega program dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok za leto 2016

pripravila: ekipa NR Škocjanski zatok

Škocjanski zatok, marec 2017

KAZALO VSEBINE

1	PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA	3
2	DOSEGANJE UPRAVLJAVSKIH PRIORITET V LETU 2016.....	4
3	POROČILO O IZVAJANJU PREDVIDENIH CILJEV IN UKPEPOV	5
4	PREDSTAVITEV PROJEKTOV V TEKU IN PRIPRAVI V 2016.....	31
	<i>5.1. PROJEKTI V TEKU.....</i>	<i>31</i>
	<i>5.2. PROJEKTI V PRIPRAVI</i>	<i>31</i>
5	FINANČNO POROČILO	33
6	URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA	36

1 PREDSTAVITEV ZAVAROVANEGA OBMOČJA IN UPRAVLJAVCA

OSEBNA IZKAZNICA NARAVNEGA REZERVATA ŠKOCJANSKI ZATOK

Lokacija naravnega rezervata: leži v neposredni bližini mesta Koper med mestom, pristaniščem ter obalno hitro cesto in železnico.

Površina naravnega rezervata: 122,7 hektarja.

Lastništvo: last Republike Slovenije skupaj z zemljišči s statusom javnega dobra 117,12 ha oziroma 95,49 %, last Mestne občine Koper 2 ha oziroma 1,63 %, družbena lastnina ostaja še 3,04 ha oziroma 2,48 % in lastnina fizičnih in pravnih oseb zasebnega prava 0,49 ha oziroma 0,4 % površine naravnega rezervata.

Naselja in prebivalci na območju naravnega rezervata: 0

Statusi območja na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave:

- **ekološko pomembno območje – EPO** (id. št. 77600): Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04 in nadaljnji),
- **posebno varstveno območje** (območje Natura 2000; SI 5000008) in **(potencialno) posebno ohranitveno območje** (SI 3000252): Uredba o posebnih varstvenih območjih (Uradni list RS, št. 49/04 in nadaljnji),
- **naravna vrednota** (id. št. 1265 V): botanična, zoološka in ekosistemska; Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04 in nadaljnji),
- **ožje zavarovano območje – naravni rezervat:** Uredba o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 75/13).

UPRAVLJAVEC

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS)

Naravni rezervat Škocjanski zatok

Sermin 50, 6000 Koper

Tel.: 05/ 62 60 370

Gsm: 051/ 680 442

E-naslov: skocjanski@skocjanski-zatok.org

Spletna stran: www.skocjanski-zatok.org, www.ptice.si

DOPPS je nevladna naravovarstvena organizacija s statusom društva, ki deluje v javnem interesu na področju ohranjanja narave, varstva okolja in na raziskovalnem področju. Je tudi slovenska krovna ornitološka organizacija, ki širom Slovenije združuje več kot 1.000 članov. DOPPS je slovenski partner svetovne zveze za varstvo ptic BirdLife International. Poslanstvo društva je varovanje ptic in njihovih habitatov z naravovarstvenim delom, raziskovanjem, izobraževanjem, popularizacijo in sodelovanjem. Kot koncesionar za upravljanje Naravnega rezervata Škocjanski zatok je DOPPS pripravil letni program dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok za leto 2016 na podlagi določil:

- Uredbe o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 75/13), s katero se nadaljuje varstvo Škocjanskega zatoka, prvotno zavarovanega z Zakonom o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 20/98),
- Uredbe o načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15),
- Uredbe o koncesiji za upravljanje Naravnega rezervata Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 31/99),
- odločbe o izbiri koncesionarja št. 636-06/99-4 za Škocjanski zatok in koncesijske pogodbe, podpisane med Vlado RS in DOPPS št. 252100-50-85/00 in aneksa št. 1 k tej pogodbi.

2 DOSEGANJE UPRAVLJAVSKIH PRIORITET V LETU 2016

Varstveni cilj naravnega rezervata je ohranitev polslanih in sladkovodnih habitatnih tipov, ki so izjemni v slovenskem in mednarodnem prostoru, in habitatov ptic, ki tu v velikem številu gnezdijo, prezimujejo in se ustavljajo ob selitvah, ter habitatov drugih domorodnih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst. Razvojni cilj naravnega rezervata je ureditev in delovanje za javnost odprtega naravnega rezervata, s čimer se obiskovalcem omogoča spoznavanje in doživljanje narave ter izobraževanje.

V letu 2016 so bile glavne prioritete programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok usmerjene v zagon centra za obiskovalce in druge infrastrukture za obisk z odprtjem rezervata ter začetkom aktivnega obiskovanja v smislu omogočanja spoznavanja naravne vrednote in biotske raznovrstnosti ter doživljanja narave, v redno vzdrževanje in ohranjanje življenjskih okolij sladkovodnega in brakičnega dela naravnega rezervata po zaključeni zgraditvi objektov, kot tudi v omejevanje negativnih vplivov iz okolice in nadaljnje delo na naravovarstvenem nadzoru.

Cilj1 (P1): Redno vzdrževanje in ohranjanje življenjskih okolij sladkovodnega dela naravnega rezervata na Bertoški bonifiki skupaj z odsekom levega razbremenilnika Rižane – Aro znotraj meja rezervata: izdelana je bila projektna dokumentacija za sanacijo praga na Ari in njenega desnega brega z izvedbo 1. faze sanacije brega na terenu (DRSV), s strani upravljavca rezervata pa je redno potekalo upravljanje nivoja vode, vzdrževanje objektov za urejanje vodnega režima, usmerjena paša, upravljanje vegetacije (košnja in mulčanje, zasaditve, ureditev odlagališča), vzdrževanje mlak in površin ob učni poti, odstranjevanje tujerodnih vrst, domačih/ hišnih živali, vzdrževanje kmetijske mehanizacije.

Cilj 2 (P1): Redno vzdrževanje in ohranjanje ugodnih ekoloških in hidroloških razmer v brakični laguni: upravljanje nivoja vode, vzdrževanje in nadgradnja objektov za urejanje vodnega režima, čiščenje morskih nanosov in smeti, preprečevanje motenj.

Cilj 6 (P1): Zagotavljanje primerne količine in kakovosti vode ter omejevanje negativnih vplivov hrupa in svetlobnega onesnaževanja iz okolice na naravni rezervat: zagotavljanje zadostnih dotokov vode najvišjih standardov kakovosti, sodelovanje z MOK in lokalnimi akterji za stalno izvedbo ukrepov za doseganje najvišje kakovosti industrijskih, komunalnih in padavinskih odpadnih vod, ki se stekajo neposredno v naravni rezervat ali v pritoke, preprečevanje negativnih vplivov hrupa in svetlobnega onesnaževanja ter ozaveščanje in aktivno vključevanje lokalnih akterjev. Določene aktivnosti so bile zaradi kadrovske preobremenjenosti izvedene v manjši meri.

Cilj 7 (P1): Zagotavljanje uresničevanja varstvenega režima in varstvenih: naravovarstveni nadzor nad upoštevanjem varstvenega režima in usmeritev, opozarjanje in ozaveščanje kršiteljev ter izrekanje glob in nadaljevanje postopkov s strani drugih pooblaščenih izvajalcev; nadzor med vsemi vzdrževalnimi deli v naravnem rezervatu in njegovi neposredni okolici in redno izobraževanje nadzornikov.

Cilj 8 (P1): Omogočanje spoznavanja naravne vrednote in biotske raznovrstnosti ter doživljanja narave na način, ki naravo postavlja v središče pozornosti in privzgaja spoštljiv odnos ter odgovorno vedenje do nje: NRŠZ je začel delovati kot za javnost odprt naravni rezervat po izgradnji objektov, pripravili in izvajali smo programe za obiskovalce ter vzgojno-izobraževalni program; pripravili ponudbo izdelkov in storitev; sprejemali, usmerjali obiskovalce in jim nudili osnovne storitve; NRŠZ smo predstavljati tudi izven območja (predstavitve, sejmi). Določene naloge še niso stekle zaradi pomanjkanja sredstev, npr. usposabljanje zaposlenih in drugih izvajalcev programov za obiskovalce, razvoj in priprava učnih pripomočkov ter nakup ustrezne opreme za izobraževanje; razvoj in priprava fizičnih razstav in interpretacije kot tudi virtualne, multimedijske in filmske interpretacije (mobilna aplikacija, filmi, spletna kamera).

3 POROČILO O IZVAJANJU NALOG IN AKTIVNOSTI V 2016

Cilj1: Redno vzdrževanje in ohranjanje življenjskih okolij sladkovodnega dela naravnega rezervata na Bertoški bonifiki skupaj z odsekom levega razbremenilnika Rižane – Aro znotraj meja rezervata

V letu 2016 je upravljanje sladkovodnega dela naravnega rezervata ponovno potekalo v obsegu kot pred začetkom gradnje objektov. Upravljanje je temeljilo na vzdrževanju ustreznih vodnih režimov, ki je bilo v letu 2015 prilagojeno gradnji objektov, usmerjeni paši in pozni košnji, podprtimi z dopolnilnimi nalogami, kot so vzdrževanje kmetijske mehanizacije, odstranjevanje tujerodnih rastlin in plenilcev ter vzdrževanje mlak in površin ob učni poti.

Upravljanje vodnih režimov je potekalo tako, da smo v različnih sezonah vzdrževali nivoje vode, ki so primerni za gnezdeče, seleče se ali prezimujoče vrste ptic. S tem smo dosegli tudi ustrezne ekološke pogoje za vzdrževanje in razvoj habitatnih tipov sladkovodnega dela naravnega rezervata ter drugih varovanih vrst, npr. ozkega vrtenca. Nivoje vode smo na obravnavanem območju zagotavljali z dovajanjem sladke vode iz Rižane (Ara) prek dovodne zapornice ter odvajanjem vode na luško črpališče prek odvodne zapornice in sifona v jarek 11b zunaj rezervata, ki poteka čez načrtovano cono GORC Sermin II. Na obeh zapornicah smo s pomočjo električne bariere preprečevali dostop tujerodnim vrstam rib na območje Bertoške bonifike.

Potekalo je tudi upravljanje vegetacije in primernih življenjskih okolij na obrobju močvirja, ki obsega grmovno in drevesno zarast in mlake. V okviru zgraditve objektov je bilo urejenih nekaj novih mlak, poleg tega pa smo dosadili nova in obrezovali obstoječa avtohtona grmovja in drevesa ter odstranjevali tujerodne vrste. Skladno z izhodišči vzdrževanja habitatov za kačje pastirje je upravljanje vegetacije obsegalo tudi ročno in strojno čiščenje brežin jarkov, kanalov in mlak za povečanje osončenosti vodnih površin in zagotavljanju raznolikega prostorskega mozaika različnih sukcesijskih faz.

Za razvoj oligotrofnih mokrotnih travnikov smo dosedanje izbrane površine velikosti približno 0,5 hektarja v letu 2016 povečali na dobre 4 hektarje ter te površine izvzeli iz paše in jih dosajevali z gradniki tovrstnih habitatnih tipov.

V novembru smo na območju ob Ari začeli z urejanjem 10 x 5 metrov velikega prostora za odlaganje in kompostiranje rastlinskega materiala, ki nastane pri upravljanju močvirnih travnikov in pašnikov sladkovodnega dela rezervata ter urejanju območja ob učni poti ter okolice centra za obiskovalce.

V nadaljevanju grafično in v preglednici prikazujemo aktivnosti na področju zasaditev in upravljanja vegetacije na območju sladkovodnega dela naravnega rezervata v letu 2016.

Slika 1: Grafični prikaz zasaditev in upravljanja vegetacije v 2016 (ploskve so označene v preglednici 1)

Preglednica 1: Pregled izvedenih aktivnosti po ploskvah

ploskev	Izvedene aktivnosti v letu 2016
1	mulčanje vegetacije in odstranitev biomase – vzpostavitev pogojev za zasaditev z žiti ter redkimi žitnimi pleveli
2	zasaditev 50 sadik črnega hrasta
3	zasaditev 20 sadik črnega hrasta in 4 sadike črne in bele murve
4	zasaditev različnih vrst trajnic
5	zasaditev 30 sadik črne jelše, vzdrževanje habitata za kačje pastirje
6	čistilna košnja in odstranitev biomase, vzdrževanje habitata za kačje pastirje
7	zasaditev 5 sadik grmičaste šmarne detelje in 5 sadik jodikovca
8	zasaditev 30 sadik ruja
9	zasaditev več 100 sadik različnih grmovnih vrst in 100 sadik brnistre
10	čistilna košnja in odstranitev biomase
A	odstranjevanje zarasti in zasaditev 50 sadik različnih vrst vrb in črne jelše
B	odstranjevanje zarasti
C	odstranjevanje zarasti, ročna košnja in odstranitev biomase
D	čiščenje lesne zarasti, vzdrževanje habitata za kačje pastirje
E	čiščenje zarasti ob vrbah, zasaditev 20 sadik črne jelše
F in G	košnja in odstranitev biomase, zasaditev 30 travnih ruš trstikaste stožke ter vnos semen različnih vrst šašev, ki so gradniki združb oligotrofnih travnikov
J	Površina, kjer smo več let zasajevali trstikasto stožko. V oktobru smo izvedli ročno košnjo in odstranili pokošeno, nakar smo v več fazah vnašali semena rahlocvetne kukavice, velecvetnega ralovca, čebeljelikega mačjega ušesca (<i>Ophrys apifera</i>), dišeče kukavice (<i>Orchis fragrans</i>), travniške izjevke in trstikaste stožke, ki že sama lepo semeni.
Z in ZH	čiščenje lesne zarasti, vzdrževanje habitata za kačje pastirje

V septembru in oktobru smo v sodelovanju z DRSV Koper s predstavniki VGP Drava Ptuj d.o.o. opravili več terenskih uglede in operativnih sestankov za pripravo strokovnih podlag in izdelavo projektne dokumentacije ter izvedbe 1. faze del za sanacijo nasipa in talnega praga na razbremenilniku Rižane – Ara. Po številnih strokovnih diskusijah smo se odločili, da se v 1. fazi izvede tesnjenje nasipa na desnem bregu Are z jekleno zagatno steno zabito v obstoječi nasip, in sicer v dolžini 100 metrov. Z izbrano rešitvijo smo ohranili večino obrežne vegetacije, saj se je položaj zagatne stene lahko prilagajal terenu tako, da je bila odstranitev zarasti potrebna le na območju zabijanja zagatnic. V medsebojni razdalji 30 metrov so bili urejeni tudi zemeljski zasipi preko vrha stene za prehod živali. Podjetje VGP Drava Ptuj je sanacijo dotrajanega nasipa izvedlo na najbolj kritičnem odseku, kjer je v zadnjih letih voda vidno pronicala. Dela so bila zaključena konec novembra. Finančna sredstva za izdelavo projektne dokumentacije in izvedbo 1. faze sanacije je v celoti zagotovljen iz programa MOP – Sklada za vode za investicijsko vzdrževanje v javno korist na vodni infrastrukturi.

V naslednjih letih naj bi se, odvisno od razpoložljivih finančnih sredstev, izvedla še naslednje izvedbene faze in sicer:

- sanacija preostalega dela nasipa in
- popravilo oziroma izvedba novega praga z zapornicami na izlivnem delu Are.

S tem bo zagotovljena ustreznejša poplavna varnost sladkovodnega dela naravnega rezervata ter okolice, hkrati pa bo omogočeno tudi stalne gladine vode v Ari za potrebe napajanja Bertoške bonifike ter preprečen vdor slane vode na sladkovodni del naravnega rezervata. Ostalo vzdrževanje objektov za urejanje vodnega režima (zapornic, sifonov, čiščenje jarkov...) sladkovodnega dela rezervata smo izvajali v skladu s Projektom o obratovanju in vzdrževanju (POV, Inženiring za vode, 2007).

Načrtovana nadgradnja objektov za urejanje vodnega režima (zapornice na jarku 15), ki bo omogočala učinkovitejše upravljanje nivoja vode na osrednjem in severnem delu bonifike ter večjo odzivnost ob nižjih stroških javne VG službe, v letu 2016 ni stekla, ker niso bila zagotovljena finančna sredstva.

Opombi k preglednicam 2–11:

1. Oštevilčevanje ciljev, nalog in aktivnosti v tem poročilu je usklajeno z Uredbo o načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15) ter Programom dela NRŠZ za 2016. Zato si v preglednicah številčne oznake ne sledijo zvezno v primerih nalog in aktivnosti, ki se v letu 2016 niso izvajale in so zaradi tega iz poročila izpuščene.
2. Za označene aktivnosti financiranje ni bilo zagotovljeno v celoti (**) ali delno (*). Pri teh aktivnostih smo kazalnike/ rezultate dosegali skladno s finančnimi možnostmi.

Preglednica 2: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 1

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
1.1 Upravljanje nivoja vode				
1.1.1 Spomladanski nivo	PP 153238	–	nivo vode na koti -0,60 do -0,70 m (april do julij)	nivo vode na koti -0,60 do -0,70 m (april do julij)
1.1.2 Poletni nivo	PP 153238	–	minimalna globina vode: izsušitev območja za potrebe košnje in mulčanja (avgust, september)	minimalna globina vode: izsušitev območja za potrebe košnje in mulčanja (avgust, september)
1.1.3 Jesensko-zimski nivo	PP 153238	–	maksimalna globina vode na koti -0,40 m (oktober do marec)	maksimalna globina vode na koti -0,40 m (oktober do marec)
1.1.4 Polnjenje/praznjenje sladkovodnega dela	PP 153238	Izvajalec javne službe upravljanja voda	zagotavljanje primerne vodostaja v posameznih obdobjih, poletna izsušitev območja za potrebe upravljanja	zagotavljanje primerne vodostaja v posameznih obdobjih, poletna izsušitev območja za potrebe upravljanja

1.2 Vzdrževanje in nadgradnja objektov za urejanje vodnega režima				
1.2.1 Čiščenje dovodnih jarkov	SKZGS	Podizvajalec	enkratno čiščenje dveh jarkov	kazalnik dosežen, čiščenje jarka 8 in jarka 14 v celoti
1.2.2 Redno vzdrževanje zapornic in spremljevalnih struktur v skladu s POV	SKZGS	–	čiščenje vodnih nanosov na objektih (1x mesečno), mazanje vodil na zapornicah (1x letno)	čiščenje vodnih nanosov na objektih (1x mesečno), mazanje vodil na zapornicah (1x letno)
1.2.3 Druga popravila objektov za urejanje vodnega režima	SKZGS	–	po potrebi v primeru okvare na objektih	ostala popravila niso bila potrebna
1.3 Usmerjena paša				
1.3.1 Vzdrževanje pašne infrastrukture	SKZGS	–	pregled ograde z električnim pastirjem (1x mesečno) ter popravila ograde po potrebi (natezanje žice, zamenjava izolatorjev, polnjenje baterije...)	pregled ograde z električnim pastirjem (1x mesečno), 3x letno zamenjava izolatorjev, 2x letno natezanje žice, pastir priključen na el. omrežje
1.3.2 Košnja vegetacije pod ogrado z električnim pastirjem	SKZGS	–	strojna košnja (1x letno), ročna košnja (2x letno), oziroma po potrebi	strojna košnja (1x letno), ročna košnja (2x letno)
1.3.3 Postavitev čredink	PP 153238	–	postavitev čredink po potrebi	postavitev čredinke v dolžini 300 m
1.3.4 Vzdrževanje prehodov za pašne živali	PP 153238	Podizvajalec	vzdrževanje po potrebi	popravila niso bila potrebna
1.3.6 Postavitev nadstreška za spravilo sena	SKZGS	Podizvajalec	premični nadstrešek za seno in fiksni za gnojno jamo	Izveden le premični nadstrešek za seno
1.3.7 Košnja in baliranje zunaj območja naravnega rezervata ter spravilo sena	SKZGS	–	vsaj 2,5 ton krme	pripravljeno 69 bal (po 250 kg), skupaj 17 ton krme
1.3.8 Vzdrževanje servisnih poti za traktor in površin, ki jih poškodujejo pašne živali	SKZGS	–	vzdrževanje ca 1,5 km servisnih poti	Izravnava in planiranje servisne poti ob osrednjem jarku v celoti
1.3.9 Nadzor nad pašnimi živalmi, redna dnevna oskrba in dohranjevanje v zimskih mesecih	PP 153238		120 dni po 3h/dan	120 dni po 3h/dan
1.3.10 Izvajanje letnega veterinarskega programa	SKZGS	Podizvajalec	redno cepljenje (2x letno), obrezovanje parkljev pri govedu (1x letno), obrezovanje kopit pri konjih (4x letno), osemenitev krav (1x letno)	redno cepljenje (1x letno) in dehelmintizacija pašnih živali (2x letno), obrezovanje kopit pri konjih (4x letno)
1.3.11 Veterinarska oskrba živali po potrebi	SKZGS	Podizvajalec	pregled pašne živine s strani veterinarja (po potrebi)	redni pregled gospodarstva (1x letno)
1.3.12 Vodenje dokumentacije, registrov	PP 153238	–	arhiv dokumentacije	arhiv dokumentacije
1.4 Košnja in mulčenje vegetacije				
1.4.1 Odstranjevanje vegetacije iz jarkov	SKZGS	–	odstranjevanje vegetacije z brežin jarkov v dolžini 4500 m	odstranjevanje vegetacije z brežin jarkov v dolžini 4500 m
1.4.2 Mulčenje vegetacije na težko dostopnih in razgibanih predelih ter odstranjevanje biomase	SKZGS	–	15 ha	15 ha brez odstranjevanja biomase

1.4.3 Pozna košnja s strižno kosilnico in odstranjevanje biomase z baliranjem na površinah mokrotnih pašnikov	SKZGS	–		2 ha z odstranjevanjem biomase brez baliranja
			2 ha	
1.4.4 Ročna košnja na predelih, ki so nedostopni za traktor	SKZGS	–		1,5 ha
			1,5 ha	
1.4.5 Vzpostavitev večje površine mokrotnih travnikov brez paše in dosejanje	SKZGS	Strokovno usposobljen podizvajalec		4 ha površine izvzete iz paše, povečanje površin mokrotnih travnikov na 1 ha
			0,5 ha	
1.4.6 Ureditev odlagališča organskega materiala na površinah ob Ari	SKZGS	Podizvajalec	odlagališče iz dveh prekatov, okvirne skupne površine 5 x 10 m	odlagališče iz dveh prekatov, okvirne skupne površine 5 x 10 m v izdelavi
1.5 Obnova praga na Ari in nasipa vzdolž desnega brega Are (nujna vzdrž. dela v javno korist)				
1.5.1 Sodelovanje pri načrtovanju in sanaciji prelivnega objekta na Ari	Program izvajanja javne službe urejanja voda	MOP, ARSO/ Direkcija RS za vode; podizvajalci	izdelan projekt sanacije prelivnega objekta na Ari; izvedba sanacije (vsaj prvi del, odvisno od razpoložljivih sredstev)	izdelan projekt sanacije prelivnega objekta na Ari; izvedba sanacije in nadgradnje z zaporničnim sistemom je odvisna od razpoložljivih sredstev
1.5.2 Sodelovanje pri načrtovanju in sanaciji nasipa na desnem delu Are (nadvišanje)	Program izvajanja javne službe urejanja voda	MOP, ARSO/ Direkcija RS za vode; podizvajalci	izdelan projekt sanacije nasipa na desnem delu Are	izdelan projekt sanacije nasipa na desnem delu Are, izvedena 1. faza sanacije nasipa z jekleno zagatno steno v dolžini 100 metrov
1.5.3 Izkop jarka na delu učne poti, ki poteka vzporedno s strugo Are	PP 153238	Podizvajalec	vgradnja 4m mulde	ni izvedeno
1.6 Vzdrževanje mlak in površin ob krožni učni poti				
1.6.1 Čiščenje mlak in odstranjevanje vegetacije	SKZGS	–	10 mlak oziroma 0,02 ha	10 mlak oziroma 0,02 ha
1.6.2 Mulčenje jarkov	SKZGS	–	700 m	800 m
1.6.3 Mulčenje metrskega pasu ob učni poti	SKZGS	–	2600 m	2600 m
1.6.4 Obrezovanje dreves in grmovnic	PP 153238	–	150 dreves/ grmovnic	250 dreves/ grmovnic
1.6.6 Ureditev niza novih mlak ob hlevu (1 do 2) in na površinah ob Ari (vsaj 5)	SKZGS	Podizvajalec	vsaj 3 nove mlake	V letu 2015 oblikovani 2 mlaki ob hlevu, niz mlak ob Ari ni bil izveden
1.7 Odstranjevanje tujerodnih vrst, domačih in hišnih živali ter aktivnosti za omejevanje domorodnih vrst plenilcev				
1.7.1 Odstranjevanje tujerodnih vrst rastlin in izvedba aktivnosti za pospeševanje razraščanja domorodnih vrst	SKZGS	–	50 do 100 rastlin	okoli 50 rastlin
1.7.3 Izlov zapuščenih domačih živali in obveščanje ali odvoz v	PP 153238	–	okvirno do 5 mačk (oziroma po potrebi)	na območju prisotna 1 mačka (november – december), ki je nismo uspeli izloviti

zavetišče ali na pristojno vet. organizacijo				
1.7.4 Aktivnosti za omejevanje plenilcev in drugih vrst, ki s plenjenjem ali tekmovalnostjo negativno vplivajo na ciljne vrste (po potrebi)	PP 153238	–		ni bilo potrebno
aktivnosti po potrebi				
1.8 Redno vzdrževanje kmetijske mehanizacije				
1.8.1 Redno servisiranje traktorja in kmetijskih priključkov	SKZGS	–	servis (1x letno), manjša popravila po potrebi; vzdrževanje in podmazovanje kmetijskih priključkov (kosilnica, mulčar, balirka)	servis (1x letno), manjša popravila po potrebi; vzdrževanje in podmazovanje kmetijskih priključkov (kosilnica, mulčar, balirka)
1.8.2 Registracije in zavarovanja	SKZGS	–	podaljšano prometno dovoljenje za traktor	podaljšano prometno dovoljenje za traktor
1.8.3 Najem vozila za prevoz sena	SKZGS	–	3 do 4x na leto	z izposajo prikolice smo prevoz opravili sami
1.8.4 Nabava tračnega obračalnika**	Lastni prihodki upravljavca	–	1 kos	0 kosov, prestavljeno v leto 2017
1.8.5 Nabava orodja in potrošnega materiala, potrebnega za vzdrževanje kmetijske mehanizacije	SKZGS	–		0 kosov
okvirno 10 kosov				

Cilj 2: Redno vzdrževanje in ohranjanje ugodnih ekoloških in hidroloških razmer v brakični laguni

Za ohranjanje ugodnega ohranitvenega stanja habitatov in živalskih vrst smo v letu 2016 nadaljevali z utečenim upravljanjem vodnega režima v laguni Škocjanskega zatoka. Upravljanje vodne gladine v laguni poteka s pomočjo samodejnega zaporničnega sistema na morskem kanalu, ki laguno povezuje z morjem, in dveh vodomernih jaškov, ki sta postavljena v laguni in na morskem kanalu. Vodni režim na območju brakičnega dela naravnega rezervata, ki je bil na podlagi upravljaljskih izkušenj vzpostavljen v preteklih letih, deluje na ta način:

- med jesensko selitvijo, prezimovanjem in spomladansko selitvijo ptic je zapornica odprta; v tem obdobju, ki okvirno traja od sredine avgusta do konca marca, se laguna polni in prazni glede na naravni cikel plimovanja;
- v gnezditvenem obdobju se vključi samodejni režim delovanja zapornice, ki med plimo omogoča nadzorovano polnjenje lagune do programsko določene kote ter praznjenje lagune med oseko za poljubno nastavljen čas, s čimer je ob plimi onemogočena preplavitev gnezdišč in popolna izsušitev lagune ob velikih osekah.

V maju 2016 je prišlo do okvare na samodejnem zaporničnem sistemu, s katerim upravljamo vodne režime v laguni v gnezditvenem obdobju. Vodostaje v laguni smo zato upravljali ročno, tako da smo vsaj štirikrat tedensko ob plimi in oseki nadzorovano polnili in praznili laguno do željenih kot ter z vodnimi režimi brakičnega dela rezervata upravljali na podoben način kot ob vključenem samodejnem režimu delovanja zapornice. Zaradi okvare na zapornici in pomanjkanja finančnih sredstev nismo uspeli vzpostaviti povezave zapornice na centralni nadzorni sistem (CNS), preko katerega se upravljajo naprave v novozgrajenih objektih v NRŠZ, vzpostavili pa smo ročno odpiranje in zapiranje zapornice preko pametnega telefona, kar nam bo vsaj delno pomagalo pri upravljanju vodostajev brakičnega dela rezervata v letu 2017. Nadgradnjo zapornice, ki je vsebovala tudi vse rešitve, povezane z nadgradnjo njenega upravljanja in povezavo na CNS,

smo uvrstili med aktivnosti projekta LIFE, ki pa žal ni bil odobren s strani EK (glej poglavje 4).

Upravljanje zaporničnega sistema na morskem kanalu poteka v skladu s Projektom o obratovanju in vzdrževanju (Inženiring za vode, 2007) in navodili za vzdrževanje kotalne zapornice Zapornični objekt – hidromehanska oprema POV – P128HO (Biometal projektiranje, razvoj in inženiring, d. o. o., 2007).

Površine v naravnem rezervatu, ki mejijo na predvideno ankaransko vpadnico, pomenijo stično območje med rezervatom in mestom Koper. Območje je tamponski pas, ki naj bi čim bolj nevtraliziral negativne vplive prometa, drugih urbanih pritiskov in prisotnosti ljudi na razmere v rezervatu. Parkirišče ob trgovskem centru Supernova 2 v letu 2016 še ni bilo ograjeno, zato bomo z dogovori, da se to čim prej uresniči, nadaljevali tudi v letu 2017. Na območju smo v letu 2016 okrepili nadzor s izvajanjem terenskih obhodov vsaj dvakrat tedensko (cilj 7). Večjih kršitev nismo zaznali.

Preglednica 3: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 2

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
2.1 Upravljanje nivoja vode				
2.1.1 Nivoji v gnezditvenem obdobju*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	–	avtomatski režim: polnjenje lagune do kote +0,30 m, praznjenje lagune ob oseki za čas od 180 do 240 min.	avtomatski režim: polnjenje lagune do kote +0,30 m, praznjenje lagune ob oseki za čas od 180 do 240 min je deloval do sredine maja
2.1.2 Nivoji vode v drugih obdobjih*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	–	avtomatski režim (marec-april): polnjenje do kote +0,45 m, praznjenje enako kot v gnezditvi, ročni način delovanja: laguna se polni in prazni po naravnih ciklikih	avtomatski režim (marec-april): polnjenje do kote +0,45 m, praznjenje enako kot v gnezditvi, ročni način delovanja: laguna se polni in prazni po naravnih ciklikih
2.2 Vzdrževanje in nadgradnja objektov za urejanje vodnega režima				
2.2.2 Posodobitev programske opreme za samodejno zapornico**	Projektno	–	dokončanje posodobitve programske opreme	vzpostavljeno odpiranje in zapiranje zapornice ob ročnem režimu delovanja z uporabo pametnega telefona
2.2.3 Redno vzdrževanje samodejne zapornice na morskem kanalu v skladu s POV	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	–	vzdrževanje (1x letno)	vzdrževanje (1x letno)
2.2.4 Druga popravila objektov za urejanje vodnega režima	PP 153238	–	Popravila (2–4x letno)	3 popravila
2.3 Vzdrževanje lagunskih elementov				
2.3.2 Čiščenje morskih nanosov in drugih smeti znotraj lagunarnega dela rezervata	PP 153238	Prostovoljci	2x letno čiščenje morskih nanosov na površini 5 ha	2x letno čiščenje morskih nanosov na površini 5 ha
2.4 Preprečevanje motenj ter potencialne aktivnosti za omejevanje morskih				

tujerodnih organizmov in domorodnih vrst plenilcev				
2.4.1 Zasaditev območja pod ankaransko vpadnico*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	Podizvajalec	100 do 200 dreves in/ali grmovnic	Zasaditev v letu 2016 nismo izvajali
2.4.4. Aktivnosti za omejevanje morskih tujerodnih organizmov (po potrebi)*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	MOP, NIB – Morska biološka postaja Piran	št. aktivnosti po potrebi	ni bilo potrebno
2.4.5 Aktivnosti za omejevanje plenilcev in drugih vrst, ki s plenjenjem ali tekmovalnostjo negativno vplivajo na ciljne vrste (po potrebi)	PP 153238	–	št. aktivnosti po potrebi	ni bilo potrebno
2.5 Vzdrževanje vegetacije na območju med ankaransko vpadnico in robnimi habitati				
2.5.2 Dosajanje grmovnic na zastiralnem nasipu vzdolž ankaranske vpadnice*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	Podizvajalec	50 do 100 grmov brnistre ter vnos semen	nii bilo izvedeno
2.5.3 Mulčenje metrskega pasu ob učni poti*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	–	650 m	ni bilo izvedeno
2.5.4 Obrezovanje dreves in grmovnic	PP 153238	–	30 do 50 dreves in grmov	okoli 40 dreves

Cilj 3: Redno vzdrževanje in ohranjanje ugodnih ekoloških razmer na območju Jezerca

Na osnovi dosedanjih upravljaljskih izkušenj smo nadaljevali z upravljanjem zapornice na jarku, ki območje Jezerca povezuje z laguno Škocjanskega zatoka. V marcu 2016 smo izvedli zatesnitev zapornice ter s tem pripomogli k ohranjanju sladkovodnega značaja Jezerca in sestojev obrežnega trstičja ter primernih življenjskih okolij za ohranjanje populacije močvirske sklednice. Izlova tujerodnih vrst želv *Trachemis sp.* v letu 2016 nismo izvajali, saj v naši zakonodaji zavetišča tujerodnih vrst še niso urejena in dejansko vzpostavljena.

Upravljanja vegetacije ter aktivnosti, povezanih z odpravo vrtničkarstva v okolici Jezerca, v letu 2016 zaradi preobremenjenosti kadrov in pomanjkanja finančnih sredstev nismo izvajali in se prestavijo v leto 2017. Enako velja za izvajanje ukrepov za izboljšanje praks zatiranja vegetacije s herbicidi ob železniški progi ter za prenehanje vrtničkarske dejavnosti. Od odgovornih na MOK smo pridobili informacijo, da pričakujejo, da se je onesnaževanje s Škocjanskega hriba zmanjšalo zaradi rednega praznjenja greznic, česar pa naša opazovanja ne potrjujejo.

Preglednica 4: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 3

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
3.1 Upravljanje nivoja vode				
3.1.1 Vzdrževanje preliva vode iz Jezerca v laguno za regulacijo vodnih nivojev in zagotavljanje sladkovodnega značaja	PP 153238	–	sanacija in upravljanje prelivnega objekta	sanacija in upravljanje prelivnega objekta
3.2 Preprečevanje motenj in negativnih vplivov iz okolice				
3.2.1 Komunikacija z vrtničkarji za prenehanje vrtničkarske dejavnosti na območju Jezerca	PP 153238	–	Komunikacija z vrtničkarji (ustno in pisno opozorilo NN), v primeru vztrajanja izrekanje globe in nadaljnji postopki	nismo izvajali
3.2.2 Odstranitev vse vrtničkarske infrastrukture	PP 153238	–	enkratna odstranitev po ustrezni komunikaciji/postopkih	nismo izvajali
3.2.4 Sodelovanje z lokalnimi akterji za pospešitev sanacije virov onesnaževanja Jezerca (Škocjanski hrib)	PP 153238	–	redna komunikacija z MOK	nismo izvajali
3.2.5 Sodelovanje s Slovenskimi železnicami za izboljšanje praks zatiranja vegetacije ob železniški progi	PP 153238	–	vsaj 2 komunikaciji (splošna in pred izvedbo zatiranja vegetacije)	nismo izvajali
3.3 Odstranjevanje tujerodnih vrst ter domačih in hišnih živali				
3.3.1 Odstranjevanje tujerodnih vrst rastlin in izvedba aktivnosti za pospeševanje razraščanja domorodnih vrst*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	–	št. rastlin po potrebi	nismo izvajali
3.3.2 Izlov in preselitev tujerodnih vrst želv v nadzorovano okolje*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	Honorarni sodelavec	izlov tujerodnih želv (do 30 osebkov) z vršami v obdobju od maja do septembra 2x mesečno	nismo izvajali
3.3.3 Komunikacija z vrtničkarji za preselitev domačih živali z območja Jezerca	PP 153238	–	št. komunikacij po potrebi (vsaj 3 na vrtničkarja)	nismo izvajali

Cilj 4: Trajno preprečevanje motenj in dostopa plenilcev na območje močvirja južno od izliva Badaševice

Za preprečitev motenj na gnezdilke in druge vrste ptic, ki ta prostor uporabljajo za prenočevanje, je ključno nadaljevanje sodelovanja z Mestno občino Koper, VURS ter Obalnim društvom proti mučenju živali za odstranitev neuradnega zatočišča oziroma preselitev teh mačk v primeren azil ali pa preprečitev možnosti dostopa mačkam na območje naravnega rezervata. Aktivnosti v letu 2016 nismo izvajali zaradi preobremenjenosti kadrov. Prestavi se jih v leto 2017.

Preglednica 5: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 4

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
4.1 Odstranjevanje tujerodnih vrst ter domačih in hišnih živali				
4.1.1 Sodelovanje z MOK in lokalnimi akterji za odstranitev naseljenih mačk (neuradnega zatočišča)	PP 153238	MOK, VURS, Obalno društvo proti mučenju živali	do 5 sestankov	nismo izvajali

Cilj 5: Spremljanje in analiziranje stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti ter upravljanje podatkovnih zbirk, ki se nanašajo na NRŠZ

Ugotovitve dolgoročnega izvajanja monitoringa so najboljša povratna informacija o uspešnosti sanacijskih in renaturacijskih ukrepov ter upravljanja naravnega rezervata. Dosedanje spremljanje stanja naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti Naravnega rezervata Škocjanski zatok je večinoma pokazalo ugodne rezultate, ki so posledica obnove (sanacije in renaturacije) območja ter ustreznega upravljanja v preteklih letih. Za doseganje cilja 5 v letu 2016 smo skladno z načrtom upravljanja izvedli sledeče:

1. nadaljevanje rednega spremljanja stanja habitatnih tipov sladkovodnega dela naravnega rezervata s hkratnim monitoringom razširjenosti tujerodnih vrst;
2. redno spremljanje stanja ptic po ustaljeni metodologiji ter v skladu s protokolom spremljanja stanja in varstva biotske raznovrstnosti, ki je bil izdelan v okviru projekta AdriaWet 2000 (tedenski popisi celotnega območja, dnevni popisi, kartirni popisi gnezdičk, posebni popisi) z rednim vnosom podatkov, njihovo digitalizacijo in obdelavo ter pripravo upravljavskih izhodišč;
3. redno mesečno spremljanje enostavnih parametrov kakovosti vode, usklajevanje z ARSO za umestitev spremljanja zahtevnih parametrov kakovosti vode v njihov redni letni program, ter spremljanje stanja vodostaja na zapornici, vodomernih latah in mareografu za namene sprotnih prilagoditev upravljanja.

Preglednica 6: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 5

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
5.1 Redni monitoring				
5.1.1 Nabava opreme za monitoring**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 1 spektiv, GoPro kamera, zrcalnorefleksni fotoaparati-ohišje	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.1.2 Monitoring ptic	PP 153238	–	52 tedenskih popisov, 4 kartirni popisi gnezdičk, 10–15 posebnih popisov gnezdičk s kanujem, 15–20 dni obročkanja selivk	35 tedenskih popisov, 4 kartirni popisi gnezdičk, 10 posebnih popisov gnezdičk s kanujem, 17 dni obročkanja selivk
5.1.6 Monitoring močvirske sklednice**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Strokovno usposobljen podizvajalec	popis močvirske sklednice 1x mesečno v obdobju od maja do septembra	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.1.9 Monitoring metuljev in nadaljevanje inventarizacije**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Strokovno usposobljen podizvajalec	izvedba monitoringa na terenu, priprava poročila	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.1.10 Monitoring hroščev in nadaljevanje inventarizacije**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Strokovno usposobljen podizvajalec	izvedba monitoringa na terenu, priprava poročila	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.1.11 Monitoring ozkega vrtenca**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Nadzor strokovnjaka	Vzorčenje ozkega vrtenca 1x letno	- (ni bilo finančnih možnosti)

5.1.12 Monitoring netopirjev**	Projektno/ lastni prihodki upravljavca	Nadzor strokovnjaka	3 popisi netopirjev z ultrazvočnim detektorjem (april- oktober)	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.1.13 Spremljanje stanja in številčnosti tujerodnih vrst živali na območju NRŠZ in njegove bližnje okolice	PP 153238	-	2 namenska popisa letno, sprotno beleženje opažanj	sprotno beleženje opažanj (dnevna opažanja tujerodnih želv <i>Trachemis sp.</i> v obdobju april – november)
5.1.14 Spremljanje stanja in številčnosti plenilcev na območju NRŠZ in njegove bližnje okolice	PP 153238	-	sprotno beleženje opažanj	sprotno beleženje opažanj
5.2 Kartiranje habitatnih tipov in monitoring tujerodnih vrst rastlin				
5.2.1 Kartiranje sladkovodnih habitatnih tipov*	Projektno/ lastni prihodki upravljavca	Strokovno usposobljen podizvajalec	1x letno na celotnem območju sladkovodnega dela NRŠZ/ ca 25 ha/1 poročilo	kartiranje izvedeno, poročilo v pripravi
5.2.4 Monitoring razširjenosti tujerodnih vrst rastlin	PP 153238	Strokovno usposobljeno podizvajalec	sprotno spremljanje ob kartiranju in dosajanju	sprotno spremljanje ob kartiranju in dosajanju
5.3 Raziskave in spremljanje stanja NV in biotske raznovrstnosti				
5.3.1 Raziskava morskih tujerodnih in škodljivih (patogenih) organizmov**	Projektno/ lastni prihodki upravljavca	Strokovno usposobljen podizvajalec	izvedba vzorčenj skladno s projektom	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.3.3 Spremljanje stanja NV z ovrednotenjem podatkov, zbranih v okviru drugih nalog in aktivnosti v okviru cilja 5	PP 153238	ZRSVN	1 ocena stanja NV Škoc. zatok	ni bilo izvedeno
5.4 Upravljanje podatkovne zbirke NRŠZ				
5.4.1 Redni vnos in digitalizacija podatkov	PP 153238	–	vnos podatkov tedenskih popisov v bazo Wildlife Recorder, digitalizacija kartirnih in posebnih popisov gnezdičk	reden vnos podatkov tedenskih popisov v bazo Wildlife Recorder, digitalizacija kartirnih in posebnih popisov gnezdičk
5.4.2 Obdelave podatkov	PP 153238	–	obdelani vsi podatki	obdelana večina podatkov
5.4.3 Priprava upravljavskih izhodišč	PP 153238	–	po potrebi (v primeru sprememb)	ni bilo potrebno
5.4.4 Priprava poročil in člankov, objav na spletu	PP 153238	–	vsaj 2 objavi	10 objav
5.5 Spremljanje kakovosti in nivojev vode				
5.5.1 Spremljanje enostavnih parametrov kakovosti vode	PP 153238	–	12 popisov/ 1 poročilo	12 popisov/ 1 poročilo
5.5.2 Sodelovanje z ARSO pri spremljanju zahtevnih parametrov kakovosti vode	ARSO	ARSO	4 popisi /1 poročilo (pogojno, v kolikor ARSO izvedbo umesti v svoj letni program monitoringa)	ni bilo izvedeno/ ARSO izvedbe ni umestil v njihov letni program monitoringa
5.5.3 Analiza aktivnih snovi herbicidov in njihovih razgradnih produktov**	Projektno/ lastni prihodki upravljavca	Podizvajalec	1 analiza	- (ni bilo finančnih možnosti)
5.5.4 Spremljanje stanja vodostaja na zapornici, vodomernih letah in mareografu	PP 153238	–	redno spremljanje ob terenskih obhodih nadzornikov	redno spremljanje ob terenskih obhodih nadzornikov

5.6 Priprava poročil o stanju NRŠZ				
5.6.1 Priprava poročil o aktivnostih, ki jih izvaja upravljavec	PP 153238	–	1 poročilo	1 poročilo
5.6.2 Pregled poročil monitoringa in raziskav; vključevanje izsledkov in priporočil v upravljanje	PP 153238	–	pregled poročil glede na izvedene monitoringe/kartiranje	ni bilo izvedeno, kar zaradi pomanjkanja sredstev monitoringi niso bili izvedeni

Cilj 6: Zagotavljanje primerne količine in kakovosti vode ter omejevanje negativnih vplivov hrupa in svetlobnega onesnaževanja iz okolice na naravni rezervat

Lokacija v urbanem okolju v določenih segmentih pomeni prednost za naravni rezervat, vsekakor pa to ne velja za izpostavljenost negativnim urbanim vplivom. Med temi izstopajo onesnaženje vodnih virov, s katerimi se napaja naravni rezervat, kot tudi negativni vplivi hrupa in svetlobnega onesnaževanja. Med temeljnimi izhodišči v okviru cilja 6 so predvsem naloge sodelovalne narave, s katerimi smo spodbujali pozitivne okoljske spremembe v lokalnem okolju in usmerjali aktivnosti za njihovo doseganje, saj so le-te rezultat širšega družbenega soglasja in zahtevajo tudi večji krog vpletenih deležnikov, tako javnih kot zasebnih.

Nadaljevali smo z aktivnostmi za sprejetje poslovnikov oziroma načrtov ukrepanja (npr. poslovnik o pretokih vode po levem razbremenilniku Rižane – Ari, obveščanje v primeru onesnaženj, načrt ukrepanja in odprave posledic večjih izlitij nafte in naftnih derivatov na prostoživeče ptice itd.). Proti koncu leta 2016 smo točno opredelili obveščanje v primeru onesnaženj z Luko Koper d.d.. Na področju varstva pred hrupom je Luka Koper kot poglobitvi vir hrupa v širši okolici Škocjanskega zatoka predvsem zaradi tranzita v пристanišče in iz njega že začela z iskanjem alternativnih rešitev, ki smo jih v zadnjih letih dejavno spodbujali. Pri tem se kot najperspektivnejša tehnična rešitev kaže uporaba konsolidiranega sedimenta z luškega dna, predelanega v opeke, ki se kot gradbeni material lahko uporabi tudi za protihrupne ovire, pod pogojem, da se v ta namen pridobijo projektno financiranje in vsa soglasja za izvedbo. Luka Koper d.d. in ZAG sta kot partnerja širšega nacionalnega konzorcija v drugi polovici leta 2016 pričela z iskanjem tehničnih rešitev za konsolidacijo sedimenta brez žganja v okviru projekta Izkoriščanje potenciala biomase za razvoj naprednih materialov in bio-osnovanih produktov, ki ga vodi Inštitut za celulozo in papir. Aktivnejše delo na tem cilju v 2016 zaradi preobremenjenosti kadrov ni bilo mogoče.

Preglednica 7: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 6

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
6.1 Zagotavljanje zadostnih dotokov vode najvišjih standardov kakovosti				
6.1.1 Sodelovanje z DRSV in lokalnimi akterji za pospešitev sprejetja poslovnika o pretokih vode po Ari za celoletno obdobje s sistemom obveščanja	PP 153238	–	sprejet pisni poslovnik	pripravljen delovni osnutek obratovalnega pravilnika za obratovanje zapornic Rižane - delilni objekt za Razbremenik Rižane, končna verzija še ni pripravljena
6.1.2 Redno usklajevanje med izvajanjem pravilnika z izvajalcem javne službe urejanja voda/rečnim	PP 153238	–	redne komunikacije ob spremembah režima	redne komunikacije ob spremembah režima

nadzornikom in drugimi odjemalci					
6.1.3 Sodelovanje s SVOM - URSP, Luka Koper in drugimi lokalnimi akterji zaradi preprečevanja vpliva potencialnih onesnaženj v pristanišču na akvatorij Škocjanskega zatoka	PP 153238	SVOM - URSP, Luka Koper, Center za obveščanje, izvajalec VG javne službe	4 zaznamki/ komunikacije, redno čiščenje baraže	5 zaznamkov/ komunikacije, plavajoča baraža na morskem kanalu postavljena	
6.1.4 Sodelovanje v evropski organizaciji Sea Alarm Foundation	Projektno/PP 153238	Druge evropske države	3 zaznamki/ komunikacije	3 zaznamki/ komunikacije	
6.2 Sodelovanje z MOK in lokalnimi akterji za stalno izvedbo ukrepov za doseganje najvišje kakovosti industrijskih, komunalnih in padavinskih odpadnih vod, ki se stekajo neposredno v naravni rezervat ali pritoke (Ara, morje)					
6.2.1 Dejavno spodbujanje odgovornih akterjev/onesnaževalcev za čim prejšnjo sanacijo stanja problematičnih izpustov	PP 153238	Odgovorni akterji, ZRSVN	3 komunikacije/ zaznamki	ni bilo izvedeno	
6.2.2 Pritegnitev drugih odgovornih javnih služb, npr. inšpekcije za okolje	PP 153238	Druge odgovorne javne službe	po potrebi	ni bilo izvedeno	
6.3 Preprečevanje negativnih vplivov hrupa					
6.3.1 Sodelovanje z Luko Koper pri iskanju inovativnih rešitev za postavitev PHO iz predelanega luškega sedimenta	Projektno/PP 153238	Luka Koper, ZAG in drugi vključeni akterji	10 komunikacij/ 1 projekt (vsaj začetek priprave)	4 komunikacije/ 1 projekt Luka & ZAG v teku	
6.3.2 Iskanje drugih rešitev za zagotovitev aktivne protihrupne zaščite vzdolž območja za obiskovalce pod bertoško vpadnico	Projektno/PP 153238	MOK, ZRSVN, odbor, drugi akterji	2 komunikaciji/ zaznamka	2 zaznamka/ 1 sestanek z MOK/ 1 terenski ogled s projektanti	
6.4 Preprečevanje negativnih vplivov svetlobnega onesnaževanja					
6.4.1 Dejavno spodbujanje odgovornih akterjev/onesnaževalcev k čimprejšnji sanaciji stanja in uskladitvi osvetljevanja z zakonodajnimi omejitvami	PP 153238	ZRSVN, odbor, inšpekcija, lokalni akterji	2 komunikaciji/ zaznamka	ni bilo izvedeno	
6.5 Ozaveščanje in dejavno vključevanje lokalnih akterjev					
6.5.1 Ozaveščanje, opozarjanje in dajanje predlogov za preventivne in kurativne aktivnosti,	PP 153238	ZRSVN, odbor	2 komunikaciji/ zaznamka	ni bilo izvedeno	

namenjene preprečevanju in sanaciji negativnih vplivov iz okolice				
6.5.2 Obveščanje in dejavno vključevanje Odbora NRŠZ pri reševanju lokalnih vprašanj	PP 153238	Odbor	vsaj 1 točka na sejah Odbora	12. seja Odbora, točka 6 dnevnega reda
6.5.3 Dejavno vključevanje deležnikov, zainteresirane javnosti in posameznikov pri reševanju lokalnih vprašanj	PP 153238	Lokalni deležniki, zainteresirana javnost	5–10 udeležencev	ni bilo izvedeno

Cilj 7: Zagotavljanje uresničevanja varstvenega režima in varstvenih usmeritev (neposredni nadzor v naravi ter druge potrebne oblike nadzora)

Delo naravovarstvenih nadzornikov Naravnega rezervata Škocjanski zatok je v letu 2016 vključevalo predvsem naslednje naloge:

- neposredni nadzor v naravi, ki je zajemal spremljanje stanja v obliki rednih dnevnih obhodov območja, nadzor nad izvajanjem varstvenega režima in pogojev obiskovanja, ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah skupaj z opozarjanjem in ozaveščanjem kršilcev varstvenega režima ter izrekanjem glob ob večjih ali ponovljenih kršitvah in obveščanje pristojnih inšpekcijskih organov in policije,
- občasni obhodi po okolici rezervata zaradi preveritve obstoječih in novih virov ogrožanja ter konkretnih groženj za naravni rezervat,
- nadzor nad vzdrževalnimi deli znotraj meja naravnega rezervata, ki je zajemal predvsem nadzor nad izvedbo sanacijskih del na desnem bregu Are,
- priprava poročil in obveščanje nadrejenih o kršitvah, izrečenih opozorilih kot tudi virih ogrožanja in grožnjah, ki se pojavljajo zunaj meja območja (globe niso bile izrečene),
- redno izobraževanje nadzornikov za zagotavljanje delovanja s polnimi pooblastili.

Vse naštete aktivnosti se izvajajo skladno z organizirano nadzorno službo in v okviru pristojnosti, ki jih imajo naravovarstveni in prostovoljni nadzorniki po Zakonu o ohranjanju narave ter naravovarstveni še na podlagi pooblastil po Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 3/07 in nadaljnji) in Zakonu o upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 in nadaljnji). V NRŠZ so konec leta 2016 stalno delovali dva naravovarstvena in en prostovoljni nadzornik ob občasni pomoči drugega prostovoljnega nadzornika. Leta 2016 so usposabljanje MOP za prostovoljnega nadzornika opravili še štirje kandidati, napoteni s strani DOPPS, od katerih smo do konca leta z dvema že sklenili pogodbi o sodelovanju pri opravljanju prostovoljnega nadzora in ga bosta začela opravljati v začetku 2017. DOPPS je v funkciji prekrškovnega organa že odprl podračune pri UJP za nakazila glob in stroškov postopkov in ostale formalnosti. Imeni obeh naravovarstvenih nadzornikov kot pooblaščenih uradnih oseb sta objavljeni na spletni strani NRŠZ na povezavi <http://www.skocjanski-zatok.org/rezervat/prekrskovni-organ/>.

Preglednica 8: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 7

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
7.1 Naravovarstveni nadzor nad upoštevanjem varstvenega režima in usmeritev, opozarjanje in ozaveščanje kršilcev ter izrekanje glob in nadaljevanje postopkov,				

ki jih izvajajo drugi pooblaščenji izvajalci				
7.1.1 Redni dnevni obhodi po učnih poteh, namenjeni nadzoru nad upoštevanjem varstvenega režima, predvsem pogojev obiskovanja	PP 153238	–	Vsaj en obhod dnevno	en obhod dnevno, od marca naprej še dodaten obhod pred zapiranjem rezervata
7.1.2 Redni tedenski in manj pogosti obhodi po ključnih, bolj oddaljenih delih naravnega rezervata, namenjeni nadzoru nad upoštevanjem varstvenega režima	PP 153238	–	vsaj en obhod tedensko	en obhod tedensko
7.1.3 Opozarjanje in ozaveščanje kršilcev režima in oseb, ki sicer režima ne kršijo, vendar njihovo vedenje ni primerno	PP 153238	–	po potrebi	opozarjanje obiskovalcev, predvsem glede pravil vedenja v NR (trganje rastlin, vzpenjanje na zastiralne nasipe, hoja izven označenih poti ter zadrževanje obiskovalcev v nasprotju s pogoji obiskovanja)
7.1.4 Opozarjanje in izrekanje glob ob kršitvah varstvenega režima	PP 153238	–	po potrebi	pisnih opozoril in glob v letu 2016 nismo izrekli
7.1.5 Vključevanje policije in inšpekcijskih služb ob hujših kršitvah	PP 153238	–	seznanitveni dopis lokalni policijski postaji, vključevanje po potrebi	hujših kršitev v letu 2016 nismo zaznali
7.1.6 Občasni obhodi po okolici NRŠZ, namenjeni preveritvi obstoječih in novih virov ogrožanja in konkretnih groženj za naravni rezervat	PP 153238	–	en obhod mesečno	en obhod mesečno, novih virov ogrožanja nismo zaznali
7.1.7 Priprava poročil in obveščanje nadrejenih in ministrstva o kršitvah, izrečenih opozorilih in globah kot tudi virih ogrožanja in grožnjah, ki se pojavljajo zunaj NRŠZ	PP 153238	–	mesečna poročila, dnevno obveščanje po potrebi	1 poročilo za MOP glede ključnih področij, kjer prihaja do kršitev ter prioriteta dela naravovarstvenih nadzornikov v NRŠZ
7.2 Nadzor med gradnjo objektov in vsemi drugimi, npr. vzdrževalnimi deli, v naravnem rezervatu in njegovi neposredni okolici				
7.2.2 Nadzor nad drugimi vzdrževalnimi deli v NRŠZ (npr. sanacija praga na Ari, nasipa vzdolž Are, gradnja PHO, investicijsko vzdrževanje objektov itd.)	PP 153238	Investitorji, podizvajalci, drug nadzor	ustrezno št. poročil nadzora (po potrebi)	1 zaznamek/ 5 usklajevalnih sestankov in terenskih ogledov s predstavniki DRSV in VGP Drava Ptuj med pripravo izvedbene dokumentacije, terenska usklajevanja med izvedbo redno
7.2.3 Nadzor nad gradbenimi in vzdrževalnimi deli v	PP 153238	Investitorji, podizvajalci, drug nadzor	ustrezno št. poročil nadzora (po potrebi)	gradbena in vzdrževalna dela v cestnem varovalnem pasu znotraj

cestnem varovalnem pasu znotraj ali na meji NRŠZ				ali na meji NRŠZ se v letu 2016 niso izvajala
7.2.4 Nadzor med izvedbo del vseh drugih javnih služb (na področju urejanja voda, vzdrževanje meteornih prepustov)	PP 153238	Investitorji, podizvajalci, drug nadzor	ustrezno št. poročil nadzora (po potrebi)	nadzora nismo izvajali, ker izvedbe tovrstnih del v letu 2016 niso potekale
7.3 Redno izobraževanje nadzornikov in sodelovanje v širših organizacijah nadzornikov				
7.3.1 Izobraževanje za naravovarstvene nadzornike za pooblastilo po ZON	PP 153238	Pristojno ministrstvo	skupaj 4 nadzorniki s pooblastilom po ZON	6 nadzornikov s pooblastilom po ZON
7.3.2 Izobraževanje za nadzornike za prekrškovo pooblastilo in vodenje postopkov po ZUP ter nar. nadzornik kot uradna oseba*	Lastni prihodki upravljavca/PP 153238	Pristojna ministrstva s področij izobraževanja	skupaj 2 nadzornika s pooblastilom po Zakonu o prekrških in še ena oseba po ZUP	2 nadzornika s pooblastilom po Zakonu o prekrških
7.3.3 Sodelovanje v nacionalni Zvezi naravovarstvenih nadzornikov in v mednarodnih povezavah	PP 153238	Druge zavarovana območja/ nadzorniki	zaznamek sodelovanja (pogojno, v kolikor pride do iniciative)	sodelovanje v nacionalni Zvezi naravovarstvenih nadzornikov v letu 2016 ni potekalo

Cilj 8: Omogočanje spoznavanja naravne vrednote in biotske raznovrstnosti ter doživljanja narave na način, ki naravo postavlja v središče pozornosti in privzgaja spoštljiv odnos ter odgovorno vedenje do nje

Po odprtju objektov v marcu 2016 smo takoj pričeli z izvedbo različnih izobraževalnih in vodenih programov za obiskovalce, poskrbeli smo za njihov sprejem, usmerjanje in osnovne storitve ter začeli tudi z drugimi predstavitvami naravnega rezervata zunaj območja (predstavitev na sejmi in turističnih informacijskih centrih v neposredni bližini). Poleg naših osnovnih programov ter različnih vodenih ogledov smo organiziranim skupinam ponudili tudi možnost uporabe dvorane v centru za obiskovalce za izvedbo njihovih dogodkov (izvedenih 13 takšnih dogodkov). Na dober sprejem pri obiskovalcih, predvsem najmlajših, pa je naletela tudi naša ponudba jahanja v maneži in na učni poti, zaradi česar smo se odločili v prihodnje programe s konji razširiti.

Poleg konkretne izvedbe programov je bilo v okviru cilja 8 poskrbljeno tudi za vsa potrebna orodja za doseganje tega cilja in sicer testiranje obstoječih izobraževalnih materialov ter njihova dopolnitev kot tudi priprava novih učnih pripomočkov in interpretacije. Začeli smo izvajati aktivnosti za ureditev prihodov v rezervat z vzpodbujanjem uporabe okolju prijazne trajnostne mobilnosti (sodelovanje z MOK in izvajalcem Harpha Sea do.o. v okviru Celostne prometne strategije ter Slovensko kolesarsko mrežo, s katero smo pripravili tudi skupni projekt Mobilni kot ptice).

Preglednica 9: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 8

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
8.1 Priprava programov za obiskovalce s preizkušanjem, ovrednotenjem in cikličnim posodabljanjem				

8.1.2 Koledar dogodkov (polletni, letni)**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Podizvajalci (oblikovalec, tiskar)	2 polletna koledarja dogodkov oziroma za prvo polletje ustrezno krajši (v primeru pomanjkanja sredstev se objavita le na spletu)	letni koledar dogodkov spletno objavljen (izvedenih 23 različnih dogodkov)
8.1.3 Preizkušanje programov in koledarja dogodkov	PP 153238	–	vsaj 10 testnih izvedb	12 testnih izvedb
8.1.4 Ovrednotenje programov in raziskave o učinkih programov na vedenje obiskovalcev**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Strokovnjaki za ovrednotenje in analizo podatkov	vsaj 200 vprašalnikov z analizo podatkov	- (ni bilo finančnih možnosti)
8.2 Izvajanje in nadgradnja Skupnega vzgojno-izobraževalnega programa				
8.2.1 Delavnice in predstavitve za pedagoško osebje*	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Ciljne skupine	1 predstavitev/ 15-20 udeležencev	3 predstavitve/ 171 udeležencev
8.2.2 Izvedba programov za izobraževalne skupine v NRŠZ	PP 153238	Ciljne skupine	vsaj 3.000 udeležencev	3877 udeležencev
8.2.4 Praksa za študente in dijake ustreznih smeri	PP 153238	Ciljne skupine	vsaj 3 študenti	7 študentov
8.2.5 Strokovna pomoč pri raziskovalnem delu mladih	PP 153238	Ciljne skupine	vsaj 1 raziskovalna naloga	1 raziskovalna naloga
8.2.6 Dogodki in javne predstavitve mladih*	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Ciljne skupine, (lokalni) deležniki, mediji	vsaj 1 dogodek/20 udeležencev	1 dogodek/21 udeležencev
8.3 Razvoj in priprava učnih pripomočkov ter nakup ustrezne opreme za izobraževanje				
8.3.1 Razvoj in priprava učnih pripomočkov: učni listi in (raziskovalne) beležnice**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Učitelji	testirani obstoječi materiali in načrt za najbolj cenovno učinkovite nove z izvedbo glede na fin. možnosti	testiranje obstoječih izobraževalnih materialov
8.3.3 Nakup in vzdrževanje zahtevnejše opreme za izvedbo programov za obiskovalce (samostoječe lupe, mikroskopi, daljnogledi, teleskopi ipd.)**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 4 daljnogledi (pogojno ob pridobitvi financiranja)	- (ni bilo finančnih možnosti)
8.4 Razvoj in priprava fizičnih razstav in interpretacije				
8.4.3 Vzdrževanje in posodabljanje razstav in druge interpretacije*	Projektno/lastni prihodki upravljavca	–	vzdrževanje in nadomestilo poškodovanih elementov (po potrebi)	ni bilo potrebno
8.5 Razvoj in priprava virtualne, multimedijske in filmske interpretacije				
a) Mobilna aplikacija				
8.5.1 Promocija mobilne aplikacije	Lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 5 objav, vsaj 15 prenosov	ni bilo izvedeno

8.5.2 Redno vzdrževanje (nadgradnje, posodobitve vsebin)	Lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 3 dopolnitve	ni bilo izvedeno
b) Izobraževalni in promocijski filmi				
8.5.6 Snemanje in produkcija kratkih izobraževalnih filmov **	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Produksijska ekipa	vsaj 1 kratek (3-5 minutni) film (pogojno ob pridobitvi financiranja)	- (ni bilo finančnih možnosti)
c) Spletna kamera in druge vsebine za glavni zaslon				
8.5.7 Dobava in montaža on-line snemalnih sistemov (npr. gnezdenje na polojih) s prikazom na glavnem zaslonu v recepciji in/ali spletni strani/FB**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Podizvajalec	1 on-line snemalni sistem (pogojno ob pridobitvi financiranja)	- (ni bilo finančnih možnosti)
8.5.8 Foto-/videonatečaji za obiskovalce fotografe/snemalce in prikaz najboljših posnetkov na glavnem zaslonu	Lastni prihodki upravljavca	Fotografi, snemalci	foto natečaj s periodičnim izborom najboljših posnetkov (po otvoritvi)	ni bilo izvedeno
8.5.9 Priprava tematskih predstavitev za predvajanje na glavnem zaslonu	Lastni prihodki upravljavca	–	3 predstavitve	3 predstavitve
8.5.10 Priprava dnevnih novic za objavo na glavnem zaslonu in/ali spletni strani/FB (zanimiva opažanja, novosti iz rezervata)	Lastni prihodki upravljavca	–	po 1 vsaj vsak drugi dan po otvoritvi centra	53 objav na spletni strani in 83 objav na FB strani, brez objavljanja na glavnem zaslonu
8.6 Priprava ponudbe izdelkov in storitev ter izvedba programov za obiskovalce				
8.6.1 Nabor izdelkov in storitev, ki bo dejansko realiziran	Lastni prihodki upravljavca	–	1 seznam	1 seznam
8.6.2 Naročila izdelave spominkov, promocijskih izdelkov in drugih prodajnih izdelkov**	Lastni prihodki upravljavca	Podizvajalci, dobavitelji	obseg glede na finančne možnosti	10 različnih vrst spominkov in promo izdelkov lastne produkcije, 8 v komisijski prodaji
8.6.3 Dogovori z lokalnimi ponudniki za oblikovanje ponudbe hrane, naravi prijaznih lokalnih izdelkov in storitev ter izvedba dogovorov	Lastni prihodki upravljavca	Lokalni ponudniki	3 dogovori	3 dogovori / do trajne izvedbe dogovorov in prodaje še ni prišlo, razen na dnevih odprtih vrat, kjer se lokalni ponudniki predstavljajo
8.6.4 Redno naročanje, dostava, skladiščenje, vodenje evidenc do postavitve na prodajna mesta**	Lastni prihodki upravljavca	Dobavitelji, dostava	obseg glede na finančne možnosti in dogovore	obseg glede na finančne možnosti in dogovore, glej fin.poročilo
8.6.5 Izvedba vodenja in drugih programov aktivnosti za obiskovalce	Lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 2000 udeležencev	3522 udeležencev

8.7 Sprejem, usmerjanje in osnovne storitve za obiskovalce				
8.7.1 Redno delovanje recepcije med obratovanjem centra	PP 153238	–	redno vsakodnevno delovanje recepcije po otvoritvi centra	redno vsakodnevno delovanje recepcije po otvoritvi centra
8.7.2 Usmerjanje obiskovalcev glede na njihove želje in potrebe	PP 153238	–	vsaj 8000 usmerjenih obiskovalcev	po okvirni oceni je bilo usmerjenih obiskovalcev več kot 10.000
8.7.3 Delovanje okrepevalnice	Lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 5.000€	15.880 € prihodkov
8.7.4 Prodaja izdelkov in spominkov v trgovinici	Lastni prihodki upravljavca	–	vsaj 5.000€	10.080 € prihodkov
8.7.5 Zavarovanje odgovornosti za obiskovalce*	Lastni prihodki upravljavca	Zavarovalnica	1 sklenjena polica	1 sklenjena polica
8.7.6 Določitev dnevnega največjega števila obiskovalcev in upravljanje obiska za preprečitev prevelikega števila obiskovalcev	PP 153238	–	1 sklop aktivnosti	1 sklop aktivnosti, še v teku
8.8 Predstavitve NRŽZ zunaj območja: predstavitve, sejmi, oglaševanje itd.				
8.8.1 Priprava promocijskega gradiva o NRŽZ (predstavitvena zgbanka, letak, vodnik, pingvin itd.)**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Podizvajalci (oblikovalci, tiskarji)	vsaj 1-2 različni predstavitveni gradivi /naklada glede na finančne možnosti	1 predstavitveno gradivo/ zgbanka v slo in it jeziku
8.8.2 Redne predstavitve NRŽZ in programov turističnemu sektorju in lokalnim ciljnim skupinam**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Ciljne skupine	3 predstavitve/ vsaka po 20 udeležencev	3 predstavitve/ 42 udeležencev
8.8.3 Sodelovanje na vsebinsko primernih sejmih in lokalnih sejmskih ter podobnih predstavitev (npr. s področja narave in prostega časa)*	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Druga ZO, ministrstvo, turistični sektor, lokalni organizatorji	vsaj 2 sejma v sodelovanju z ostalimi ZO in MOP (Green, Narava zdravje)	2 sejma/ Green in Narava zdravje
8.8.4 Sodelovanje/ predstavitve na drugih dogodkih, ki se jih udeležujejo ciljne skupine ali mediji**	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Organizatorji dogodkov	vsaj 1 udeležba/50 obiskovalcev	2 predstavitvi/ več kot 100 obiskovalcev
8.9 Usposabljanje zaposlenih in drugih izvajalcev programov za obiskovalce				
8.9.1 Redno usposabljanje zaposlenih s področja doseganja ciljev in nadgradnje programov, razstav in interpretacije*	Projektno/lastni prihodki upravljavca	Organizatorji izobraževanj, zunanji strokovnjaki	1 usposabljanje za zaposlene	- (ni bilo finančnih možnosti)
8.9.2 Periodično usposabljanje vodnikov (prostovoljcev, študentov, vodnikov s	Lastni prihodki upravljavca	Ciljne skupine/ vodniki, zunanji strokovnjaki	vsaj 1 usposabljanje za prostovoljce in študente/ 10-15 udeležencev (večdnevno)	- (ni bilo finančnih možnosti)

turistično licenco za določene ciljne skupine)*

8.10 Spodbujanje trajnostne mobilnosti pri dostopu v NRŠZ in omogočanje obiskovanja gibalno oviranim obiskovalcem

8.10.1 Sodelovanje z MOK za vzpostavitev proge mestnega prometa do vhoda v NRŠZ in za uporabo okolju prijaznih avtobusov	Projektno (Sklad za podnebne spremembe)	Občinska uprava MOK	vsaj 5 komunikacij/ zaznamkov za pripravo projektne vloge za povezavo in avtobus	2 komunikaciji/ pobuda za avtobuse preusmeriti na ustrezne drž.organe/ na MOK dana pobuda za zeleno peš/ kolesarsko povezavo iz mesta do poti pod ank.vpadnico
8.10.2 Nakup koles, električnih invalidskih vozičkov in manjših prevoznih sredstev na električni pogon, namenjenih gibalno oviranim obiskovalcem za obiskovanje NR**	Projektno	-	nakup načrtovane opreme (pogojno ob pridobitvi financiranja)	ni bilo fin. možnosti, predvidena oprema je del projektne prijave Ecomove (v ocenjevanju)
8.10.3 Sodelovanje s Kolesarsko mrežo Obala za spodbujanje dostopa do NRŠZ s kolesi	PP 153238	Kolesarska mreža Obala	vsaj 2 sestanka/ 1 realizirana pobuda	2 sestanka/ posledično pripravljen skupni projekt Mobilni kot ptice s Slov. kolesarsko mrežo

Cilj 9: Vzpostavljane, nadgrajevanje in vzdrževanje infrastrukture za obisk in upravljanje

V letih 2014 in 2015 zgrajena infrastruktura za obisk in upravljanje je namenjena:

- sprejemu, dobremu počutju, izobraževanju in ozaveščanju obiskovalcev,
- interpretaciji narave,
- zmanjšanju motenj z zagotavljanjem ustrezno zastrtih razgledišč,
- varnosti obiskovalcev, zaposlenih in pašne živine,
- zagotavljanju primernih pogojev za upravljanje rezervata z ustreznimi prostori za osebje upravljavca.

Osrednji del nalog po zgraditvi infrastrukture za obisk in upravljanje naravnega rezervata je bil po programu dela povezan z dnevним obratovanjem in vzdrževanjem objektov ter dopolnitvijo krajinske ureditve in dodatnimi ureditvami v in ob objektih, ki so se izkazale za nujne, čeprav niso bile predvidene v projektu za izvedbo del. Glede na vztrajanje italijanske skupnosti smo tudi zaradi vzdrževanja dobrih odnosov dopolnili italijanski napis na totemu na vhodu v rezervat.

Nadaljevali smo tudi s koordinacijo opravljanja pomanjkljivosti na objektih oziroma reklamacij, ki nam je zaradi slabše odzivnosti izdajalca vzela bistveno več časa in energije, kot smo načrtovali, saj je opozarjanje na težave, podajanje reklamacij, odpravljanje težav v okviru naših možnosti, da bi bilo vplivov na rezervat in njegovo obiskovanje in dnevno obratovanje čim manj ter koordiniranje odpravljanja pomanjkljivosti, potekalo celo leto. Ker se je izvajalec Adriaing d.o.o. v novembru umaknil iz odpravljanja reklamacij, smo se povezali s sodnim izvedencem g. Francem Plazarjem in mu naročili izdelavo strokovnega mnenja v zvezi s pomanjkljivostmi in reklamacijami na objektih. Postopki se bodo v sodelovanju z MOP in izvedencem nadaljevali v letu 2017.

Preglednica 10: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 9

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
9.1 Gradnja vseh objektov skladno s projektno dokumentacijo in pridobljenim gradbenim dovoljenjem				
9.1.1. Tehnična koordinacija investicije na terenu v vseh fazah gradnje	PP 153238	–	redna dnevna koordinacija odpravljanja pomanjkljivosti s strani izvajalcev, pregled in nadzor pri izvedbi	redna dnevna koordinacija odpravljanja pomanjkljivosti s strani izvajalcev, pregled in nadzor pri izvedbi tekom celega leta (še ni zaključeno), naročilo mnenja sodnemu izvedencu
9.1.3 Krajinska ureditev območij okoli objektov (zasaditve in dopolnilne ureditve v in ob objektih)*	SKZGS (15.533,64 €), projektno/lastni viri upravljavca	Botanik, izbrani izvajalci del	okvirno 50 do 100 posajenih grmovnic/ dreves; dopolnitev zastiralnih sten na opazovališčih; nadvišanje ograje v osrednji opazovalnici, dopolnitev panelne ograje (100 m) in vgradnja drsnih vrat na vhodu v NR	okoli 230 posajenih grmovnic/ dreves; dopolnitev napisa na totemu; dopolnitev panelne ograje (120 m) in vgradnja samonosnih drsnih vrat na vhodu v NR
9.1.4 Nadgradnja vrat na vstopu/izstopu na/iz učne poti z vstopnimi portali in računalniško kontrolo dostopa**	Projektno/lastni viri upravljavca	Podizvajalec	vsaj 1 portal urejen (pogojno ob pridobitvi financiranja)	- (ni bilo finančnih možnosti)
9.3. Pridobitev uporabnega dovoljenja, tehnični pregled				
9.3.4 Priprava objektov na odprtje in sprejem obiskovalcev ter selitev upravljavca	PP 153238	–	zaključene priprave na otvoritev	zaključene priprave na otvoritev
9.4 Redno vzdrževanje objektov v skladu s PID in POV				
9.4.1 Redno tekoče vzdrževanje objektov	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	–	redno opravljena vsa vzdrževanja in pregledi skladno z NOV, vodeni dnevnik	redno opravljena vsa vzdrževanja in pregledi skladno z NOV, vodeni dnevnik, sklenjene vzdrževalske pogodbe
9.5 Dnevno obratovanje in upravljanje objektov				
9.5.1 Zagotovitev funkcionalnosti objektov za obiskovalce, druge ciljne skupine in zaposlene med obratovalnim časom (vključeni osnovni	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	–	odprtje NR in objektov skladno z odpiralnim časom (po otvoritvi); minimaliziranje stroškov	odprtje NR in objektov skladno z odpiralnim časom (po otvoritvi); minimaliziranje stroškov

stroški: elektrika, voda, kanalizacija, odvoz odpadkov, ogrevanje in hlajenje)				
9.5.2 Zavarovanje in varovanje objektov in premoženja	PP 153238/lastni prihodki upravljavca	Zavarovalnica, varnostna služba	vsaj 1 polica, urejeno varovanje	1 polica za zavarovanje objektov, urejen prenos signala na Sintal (varovanje)
9.5.3 Redno čiščenje vseh objektov in posebnih površin	PP 153238/lastni prihodki upravljavca	Podizvajalci	redno dnevno/tedensko čiščenje objektov	Redno dnevno čiščenje sanitarij in generalno čiščenje centra vsaka dva tedna – podizvajalec; ostala čiščenja opravljali zaposleni po potrebi

Cilj 10: Zagotavljanje učinkovitega in preglednega poslovanja, organizacije dela, financiranja, komuniciranja in sodelovanja v podporo varstvenim ciljem in drugim ciljem upravljanja

Splošne naloge in dela v okviru cilja 10 so podporne narave ter so obsegale naloge in aktivnosti za učinkovito in pregledno poslovanje, organizacijo dela, financiranje, komuniciranje in sodelovanje v podporo varstvenim ciljem in drugim ciljem upravljanja ter izvedbo drugih upravljavskih nalog v skladu z Uredbo o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok, Uredbo o načrtu upravljanja NRŠZ za obdobje 2015–2024, Uredbo o koncesiji za upravljanje NRŠZ, koncesijsko pogodbo in Zakonom o ohranjanju narave. Poleg temeljnih nalog s področja poslovanja, organizacije dela in pridobivanja zadostnih finančnih sredstev za izvedbo upravljanja Škocjanskega zatoka in vseh s tem povezanih aktivnosti je v ta sklop vključeno tudi sodelovanje v vzpostavljenih nacionalnih in mednarodnih partnerstvih, ki je že v preteklosti prinašalo pozitivne vplive na učinkovitost upravljanja, npr. AdriaWet, BirdLife International (BLI), Wetlands Link International (WLI), Parki dinarskega loka (DAP), Skupnost naravnih parkov Slovenije itd., pa tudi sodelovanje s pristojnim ministrstvom, organi v sestavi in Zavodom RS za varstvo narave.

Na področju komuniciranja in stikov z javnostmi smo poleg stalnega zagotavljanja dostopa do informacij o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok poskrbeli predvsem za redno delo z mediji, organizacijo in izvedbo dogodkov kot tudi posodabljanje, vzdrževanje in nadgradnjo glavnih komunikacijskih poti, kot so spletna stran in Facebook profil. Glavnino načrtovanih aktivnosti smo izvajali samostojno, del pa tudi v okviru vzpostavljenih partnerstev skupaj s partnerji, npr. upravljavci drugih naravnih parkov Slovenije in upravljavci mokrišč v okviru mreže AdriaWet.

Preglednica 11: Prikaz izvedenih nalog in aktivnosti z doseženimi kazalniki/ rezultati za cilj 10

Naloge in aktivnosti	Vir financiranja	Sodelujoči	Načrtovani kvantitativni kazalnik/rezultat 2016	Doseženi kvantitativni kazalnik/rezultat 2016
10.1 Naloge za učinkovito in pregledno poslovanje				
10.1.1 Priprava (predlogov) letnih programov dela na podlagi NU	PP 153238	Odbor	1 odobren letni program dela	1 odobren letni program dela
10.1.2 Priprava letnih in drugih poročil o delu	PP 153238	Odbor	1 odobreno letno poročilo	1 odobreno letno poročilo
10.1.3 Spremljanje izvajanja načrta upravljanja s pripravo sprememb načrta po potrebi	PP 153238	–	doseganje kazalnikov v letnem poročilu	doseganje kazalnikov v letnem poročilu
10.1.5 Zagotavljanje pogojev za delovanje odbora za naravni rezervat	PP 153238	Odbor	vsaj 1 seja/ 3–4 sklepi odbora	2 seji (3.2. in 28.11.16)/ 6 sklepov na prvi in 3 na drugi seji

10.1.6 Poslovna administracija (vključeni letni stroški telefonije, poštšina, drobni inventar, pisarniški material itd.)	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	–	popoln arhiv	popoln arhiv
10.2 Naloge za učinkovito in pregledno organizacijo dela				
10.2.1 Zaposlovanje ustreznih kadrov (redno in honorarno zaposleni)	PP 153238	–	7,85 FTE redno zaposlenih, 1,09 FTE honorarnih sodelavcev	7,2 FTE redno zaposlenih, 1,19 FTE honorarnih sodelavcev
10.2.2 Dejavno vključevanje prostovoljcev v upravljavske aktivnosti*	Lastni prihodki upravljavca	Prostovoljci	20 prostovoljcev/ 200 prost.ur	preko 2000 prost.ur, okvirno 1,14 FTE
10.2.3 Redno izobraževanje zaposlenih in prostovoljcev na njihovih področjih dela*	Lastni prihodki upravljavca	Organizatorji izobraževanj, strokovnjaki	vsaj 1 izobraževanje	3 izobraževanja (davčna blagajna; prekrškovno- nadzor; usposabljanje MOP-nadzor)
10.2.4 Redni koordinacijski sestanki/kolegiji ekipe NRŠZ	PP 153238	–	vsaj 10 kolegijev	9 kolegijev
10.2.5 Vodenje in usklajevanje delovanja ekipe NRŠZ	PP 153238	–	vsaj 20 komunikacij/ zaznamkov	Redne dnevne komunikacije, z več kot 30 zaznamkov
10.2.6 Stroški poti za izvajanje nalog	PP 153238	–	ca. 150 nalogov	105 nalogov
10.2.7 Nakup opreme za delo zaposlenih (računalniki, tiskalniki, telefoni, naprave za čiščenje ipd.)*	Lastni prihodki upravljavca	–	1 stroj za pomivanje tal, 1 komplet strojne in programske opreme za delovanje davčne blagajne, 1 barvni tiskalnik ali multifunkcijska naprava	1 stroj za pomivanje tal, 1 komplet strojne in programske opreme za delovanje davčne blagajne
10.3 Naloge za učinkovito, zadostno in pregledno financiranje upravljanja NRŠZ				
10.3.1 Usklajevanje rednega financiranja iz državnega proračuna na podlagi potrjenega NU in letnih programov dela	PP 153238	Odbor, pristojno ministrstvo	vsaj 155.660€	155.660€ na PP153238, 40.000 € sredstev SKZGS
10.3.2 Oblikovanje lastnih prihodkov upravljavca naravnega rezervata skladno z Uredbo o NRŠZ	Lastni prihodki upravljavca	–	ca. 51.200€	50.974 €
10.3.3 Učinkovito pridobivanje sredstev iz lokalnih, državnih in mednarodnih skladov, ustanov ali organizacij ter mednarodnih programov pomoči	PP 153238	–	vsaj 5.000€	14.456 €
10.3.4 Priprava projektne vlog, projektne in druge dokumentacije, sklepanje primernih partnerstev ter uresničevanje potrjenih projektov	PP 153238	–	vsaj 2 vlogi, v kolikor bodo objavljeni primerni razpisi	5 vlog (Adrion; INTERREG SLO-ITA – 2 vlogi; LIFE Narava & Biodiverziteteta; Eko sklad – razpis za NVO)
10.3.5 Zagotavljanje finančne preglednosti s sistemom analitičnega računovodstva (ločena stroškovna mesta) in	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Zunanje računovodstvo	mesečni izpisi konto kartic, 1 letno poročilo	mesečni izpisi konto kartic, 1 letno poročilo

ločevanjem prihodkov in odhodkov na podlagi ZPFOLERD				
10.3.6 Finančno vodenje in administracija	PP 153238	Zunanje računovodstvo	arhiv	arhiv
10.4 Sodelovanje v vzpostavljenih partnerstvih, ki so že v preteklih letih prispevala k učinkovitosti upravljanja NRŠZ (npr. Skupnost naravnih parkov, AdriaWet, BirdLife, WLI, DAP) in vključevanje v nove povezave				
10.4.1 Sodelovanje v Skupnosti naravnih parkov Slovenije in periodično vodenje te skupnosti*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Upravljavci ZO	3 zaznamki, 1 skupni produkt/ dogodek	3 zaznamki, skupni nastop na sejnih, skupna promocija dogodkov v tednu parkov
10.4.2 Sodelovanje s partnerji omrežja AdriaWet zaradi ohranjanja in nadgradnje dosedanjih rezultatov skupnega sodelovanja in projektov*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Partnerji mreže AdriaWet	3 zaznamki, 1 skupni projekt	več kot 10 zaznamkov, 2 skupna projekta: AdriaWet 2020 na INTERREG SLO-ITA, IMPRECO na ADRION (širše partnerstvo)
10.4.3 Izmenjava izkušenj na državni in mednarodni ravni	PP 153238	Sorodne organizacije	5 komunikacij/ zaznamkov	6 komunikacij (WWF, WLI, ZVN)
10.4.4 Sodelovanje v Nacionalnem odboru Ramsarske konvencije in kot nacionalni predstavnik Odbora Wetlands International	PP 153238	Drugi sodelujoči	2 zaznamka/ glasovanja Wetlands Int.	1 glasovanje Wetlands Int.
10.4.5 Vključevanje v nove povezave, namenjene izmenjavi znanja in izkušenj oziroma s pričakovanimi pozitivnimi učinki na upravljanje NRŠZ*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Sorodne organizacije	2 komunikaciji/ ali pismi o nameri	ni bilo priložnosti
10.5 Sodelovanje s pristojnim ministrstvom, organi v sestavi in strokovnim zavodom				
10.5.1 Redno sodelovanje s strokovnimi službami in odgovornimi predstavniki pristojnega ministrstva	PP 153238	Pristojno ministrstvo	20 komunikacij/ zaznamkov	več kot 20 komunikacij/ zaznamkov
10.5.2 Sodelovanje z ARSO na področju lastninjenja zemljišč v NRŠZ	PP 153238	ARSO	komunikacija po potrebi (glede na finančne možnosti)	- (ni bilo finančnih možnosti)
10.5.3 Sodelovanje ZRSVN pri pripravi naravovarstvenih smernic, pogojev in soglasij ter drugih skupnih aktivnostih	PP 153238	ZRSVN	vsaj 5 komunikacij/ zaznamkov (po potrebi)	5 komunikacij/ zaznamkov (po potrebi)
10.6 Druge naloge v skladu z Uredbo o NRŠZ, koncesijsko pogodbo in ZON				
10.6.1 Presoja skladnosti z določili NU in obveščanje	PP 153238	Prijavitelji	po potrebi	v letu 2016 nismo prejeli nobene prošnje

prijaviteljev za ravnanja iz 11., 13., 17. in 22. točke 6. člena uredbe (varstveni režim)					
10.6.2 Sodelovanje z izvajalci javnih služb ter uskladitev časovnih načrtov in drugih pogojev za dovoljena ravnanja znotraj meja NRŠZ (izdaja pisnih izjav)	PP 153238	Izvajalci javnih služb		po potrebi	ni bilo potrebno
10.6.3 Priprava mnenj in strokovnega gradiva po potrebi	PP 153238	ZRSVN		po potrebi	ni bilo potrebno
10.6.4 Druge aktivnosti v zvezi z upravljanjem zemljišč, objektov in naprav v lasti države	PP 153238	Pristojno ministrstvo z organi v sestavi	1 dodatna akt./ zaznamek		1 dodatna akt./ zaznamek (ponovne preverbe na Telekomu glede odkupa zemljišča)
10.7 Delo z mediji in dogodki					
10.7.1 Priprava sporočil za javnost	PP 153238	–	vsaj 3 sporočila za javnost		4 sporočila za javnost
10.7.2 Organizacija novinarskih konferenc	PP 153238	–	vsaj 1 novinarska konferenca		2 novinarski konferenci
10.7.3 Otvoritev objektov*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Pristojno ministrstvo, zunanji izvajalci (katering ipd.)	vsaj 50 udeležencev		več kot 200 udeležencev
10.7.4 Drugi dogodki (za medije in povabljeni), okoljski dnevi*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Zunanji izvajalci (katering ipd.)	vsaj 2 dogodka, vsaj 20 udeležencev na dogodek		4 dogodki: dan odprtih vrat 1.10. (400 ud.), konferenca ob izidu monografije Doživeti Škocjanski zatok (10 novinarjev), izlet »S kolesom po Parenzani v ŠZ« v okviru evropskega tedna mobilnosti (24 ud.), Evropski dan opazovanja ptic (11 ud.)
10.7.5 Spremljanje in analiziranje objav v medijih*	PP 153238/ lastni prihodki upravljavca	Zunanji izvajalec za spremljanje objav v medijih	vsaj 60 objav, vsaj 1 analiza		117 objav, 1 analiza
10.8 Vzdrževanje in nadgradnja spletne strani naravnega rezervata					
10.8.1 Priprava in objava novic	PP 153238	–	vsaj 1 objava na teden		53 objav
10.8.2 Priprava in objava novih poglavij, podstrani	PP 153238	–	vsaj 3 nova podpoglavja		1 novo poglavje, 10 novih podpoglavij
10.8.3 Posodobljanje in dopolnitve objavljenih vsebin	PP 153238	–	vsaj 3 posodobitve		5 posodobitev
10.8.4 Oblikovna prenova spletne strani	Projektno/ lastni prihodki upravljavca	Oblikovalec, izvajalec	Z novim CGP usklajena in funkcionalno posodobljena spletna stran		z novim CGP usklajena in funkcionalno posodobljena spletna stran
10.9 Facebook (FB), Twitter/Instagram					
10.9.1 Promocija FB-strani (www.facebook.com/skocjaniskizatok)	PP 153238	–	vsaj 1 objava, preseči 1000 všečkov na strani		1.829 všečkov

10.9.2 Priprava in objava novic (FB in Twitter/Instagram, po objavi profila)	PP 153238	–	vsaj 1 objava na teden	83 objav
10.9.3 Priprava in objava fotografij/tematskih albumov (FB-profil)	PP 153238	–	vsaj 2 albuma fotografij	2 albuma
10.9.4 Oblikovanje in objava Twitter/Instagram profila	PP 153238	–	objava in testiranje Twitter ali Instagram profila	ni bilo izvedeno
10.9.5 Promocija Twitter/Instagram profila	PP 153238	–	promocija izbranega profila	ni bilo izvedeno
10.11 Zagotavljanje dostopa do informacij o NRŠZ				
10.11.1 Vodenje arhiva vseh informacij o NRŠZ	PP 153238	–	1 arhiv	1 arhiv
10.11.2 Objavljanje informacij na spletni strani	PP 153238	–	glede na povpraševanje	ni bilo povpraševanj
10.11.3 Zagotavljanje dostopa do informacij za bolj zainteresirane posameznike/skupine	PP 153238	–	glede na povpraševanje	ni bilo povpraševanj

4 PREDSTAVITEV PROJEKTOV V TEKU IN PRIPRAVI V 2016

5.1. PROJEKTI V TEKU

V letu 2016 v NR Škocjanski zatok nismo uresničevali mednarodnih projektov, saj nobeden izmed projektov, prijavljenih v letu 2015, ni bil potrjen za sofinanciranje in izvedbo (Program Erasmus+: projekt »Advancing Early Career Prospects in the Environment Education Sector«; evropsko teritorialno sodelovanje 2014–2020, program MED: projekt »ECO4MANpro - Ecosystem approach for the integrated Management of coastal protected areas«). Na podlagi manjših lokalnih razpisov smo pridobili 850 EUR občinskih sredstev MO Koper za sofinanciranje programov dela društev na področju spodbujanja promocije varstva okolja za izvedbo različnih aktivnosti, povezanih z obiskovanjem NRŠZ (cilj 8), ter 3.000 EUR sponzorskih sredstev Luke Koper d.d., ki smo jih namenili za pokritje stroškov prenove spletne strani, dela stroškov zasaditev okolice centra ter priprave in tiska letaka o NRŠZ v slovenskem in italijanskem jeziku.

5.2. PROJEKTI V PRIPRAVI

V letu 2016 smo pripravili nove projektne vloge za sofinanciranje upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok na razpisih naslednjih evropskih programov/ skladov:

- evropsko teritorialno sodelovanje 2014-2020 – program ADRION (Interreg V-B): projekt IMPRECO – »Common strategies and best practices to IMPROVE the transnational PROTECTION of ECOSYSTEM integrity and services« za širjenje mreženja in sodelovanja s podobnimi zavarovanimi območji v regiji na področju vrednotenja in ohranjanja mokrišč in njihovih ekosistemskih storitev (vsi cilji); vodilni partner projekta je Občina Staranzano, partnerji pa poleg DOPPS-a še Università del Salento, PI Sea and Karst, ADF, in Crete; predlagani upravičeni stroški za območje NR Škocjanski zatok znašajo 228.804 €, potrebno lastno sofinanciranja pa znaša 15% (34.321 €), načrtovano trajanje projekta: marec 2017 – februar 2019; **stanje marca 2017**: projekt je v ocenjevanju, nacionalni kontaktni točki programa Adrion smo 23. marca 2017 posredovali izpolnjen vprašalnik, ki ga izpolnijo vsi slovenski projektne partnerji, katerih prijave so šle čez preverjanje upravičenosti vloge;
- finančni instrument LIFE+ Narava in biotska raznovrstnost: projekt LIFE FOR DRAVA je usmerjen v renaturacije habitatov na reki Dravi kot nadaljevanje projekta LIVEDRAVA z dodatnimi aktivnostmi v NR Škocjanski zatok, kamor smo uvrstili vzdrževalna dela v laguni z vzpostavitvijo dodatnih gnezdilnih otokov za navadne in male čigre ter zmanjšanjem možnosti za dostop kopenskih plenilcev kot tudi zamenjavo dotrajanega praga na Ari z zaporničnim sistem, monitoring rib v naravnem rezervatu ter del izobraževalnih aktivnosti (cilji 1, 2, 5 in 8); DOPPS v prijavi nastopa kot upravičenec koordinator, pridruženi upravičenci projekta pa so še Direkcija RS za vode, VGP Drava d.d. in VGB Maribor d.o.o.; aktivnosti v Škocjanskem zatoku so okvirno ocenjene na 480.000 eur; načrtovano trajanje projekta je od začetka 2018 do konca 2022, s tem da naj bi se glavnina aktivnosti v NRŠZ zaključila leta 2020; **stanje marca 2017**: ocenjevanje projekta je končano, 10. marca 2017 smo dobili pismo Evropske komisije, da se projekt ne potrdi za sofinanciranje;
- INTERREG Slovenija-Italija 2014–2020: projekt AdriaWet 2020 za nadaljevanje čezmejnega mreženja in sodelovanja z italijanskimi naravnimi rezervati v okviru mreže AdriaWet 2000, usmerjen predvsem na reševanje in preprečevanje konfliktov med ohranjanjem narave in obiskovanjem na vključenih zavarovanih območjih (cilji 5, 8 in 10); načrtovani proračun DOPPS kot vodilnega partnerja za aktivnosti v NR Škocjanski zatok in vodenje projekta znaša 407.474,50 € (kot partnerja sodelujeta še Občina Staranzano in Veneto Agricoltura), pri čemer morajo slovenski upravičenci zagotoviti 15 % lastnega sofinanciranja; načrtovano trajanje projekta je od junija 2017 do novembra 2019; **stanje marca 2017**: projekt je v ocenjevanju, po napovedi slovenske info točke programa naj bi bili rezultati znani v aprilu 2017;

- INTERREG Slovenija-Italija 2014–2020: projekt ECOMOVE za izboljšanje trajnostne mobilnosti v zavarovanih območjih in njihovi okolici z nakupom polnilnih postaj in manjših električnih vozil in/ali koles, kot tudi za pripravo avdio vodnika po območjih (cilj 8); načrtovani proračun DOPPS znaša 165.925,20 €, pri čemer morajo slovenski upravičenci zagotoviti 15 % lastnega sofinanciranja; načrtovano trajanje projekta je od julija 2017 do junija 2019, partnerstvo pa vključuje še GIT, Grandi Alberghi Grado, Shoreline, in Anticus d.o.o.; **stanje marca 2017**: projekt je v ocenjevanju, po napovedi slovenske info točke programa naj bi bili rezultati znani v aprilu 2017;
- Ekosklad, Slovenski okoljski javni sklad: projekt MOBILNI KOT PTICE – Spodbujanje trajnostnih prihodov pri obiskovanju naravnih območij v Sloveniji, namenjen spodbujanju in promociji trajnostne mobilnosti pri obiskovanju narave na primeru izbranih območij, med katerimi je tudi NR Škocjanski zatok, v katerem se v okviru projekta vzpostavi pokrita kolesarnica ter sistem za štetje obiska obiskovalcev na učni poti, kot tudi prihodov z avtomobili in kolesi (cilj 8); načrtovani proračun DOPPS znaša 47.089 €, od tega približno 34.400 € za aktivnosti v NRŠZ, sofinanciranje 2.067 €; čas izvedbe 20.3.2017 – 10.11.2017, projektni partner je Slovenska kolesarska mreža; **stanje marca 2017**: projekt je odobren s strani Eko sklada, pogodba o sofinanciranju projekta je bila podpisana 8.3.2017.

Tekom leta 2016 smo tvorno sodelovali v LAS Istra. Prvi razpis je bil objavljen 15.3.2017 in bo odprt do sredine maja 2017, nanj pa se bomo prijavi vsaj z eno od treh projektnih idej, ki smo jih oblikovali v 2015 in so povezane z oblikovanjem in promocijo lokalne turistične ponudbe, ki vključuje tudi NRŠZ ter odstranjevanjem in monitoringom tujerodnih vrst.

5 FINANČNO POROČILO

Finančno poročilo vsebuje povzetek planiranih in realiziranih stroškov in virov za izvedbo programa dela. V preglednici 12 so prikazani načrtovani in realizirani stroški. Na prihodkovni strani so v preglednici 13 opredeljeni vsi viri za pokrivanje načrtovanih stroškov za izvedbo programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok v letu 2016.

Načrtovani stroški izvedbe programa dela NRŠZ v letu 2016 so znašali 429.639,64 € oziroma 307.393,64 € brez stroškov, ki ob pripravi programa še niso imeli zagotovljenega financiranja. V letu 2016 je bilo realiziranih za 355.624,24 € stroškov in prihodkov. Med skupnimi stroški je bilo 39,6% namenjenih izvedbi varstvenih upravljavskih in nadzornih nalog, 60,4% pa nalogam urejanja obiska in ozaveščanja javnosti. Takšno razmerje je seveda posledica izjemnega leta pri upravljanju Naravnega rezervata Škocjanski zatok po zgraditvi infrastrukture za obisk in začetku obratovanja za javnost odprtega naravnega rezervata, v katerem je velik poudarek dan zagonu objektov in obiskovanja naravnega rezervata.

Na podlagi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (Uradni list RS, št. 53/2007) vodimo odhodke in prihodke iz opravljanja dejavnosti javne službe upravljanja Naravnega rezervata Škocjanski zatok na posebnih stroškovnih mestih v skladu s sodili, revidiranimi in s strani revizorke Milene Gorjup s.p. in potrjenimi v Revizijskem poročilu o preveritvi objektivne upravičenosti sodil z dne 28. 02. 2008.

Preglednica 12: Primerjava planiranih in realiziranih stroškov za izvedbo programa dela NRŠZ v letu 2016

Cilji	<i>1. Programski, materialni in investicijski stroški - plan</i>	1. Programski, materialni in investicijski stroški - realizacija	<i>2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev - plan</i>	2. Stroški delovnih ur zaposlenih po vsebinskih sklopih ciljev - realizacija
Varstveni cilji:				
Cilj 1	57.270,00 €	96.629,34 €		
Cilj 2	2.600,00 €	406,58 €		
Cilj 3	500,00 €	- €		
Cilj 4	- €	- €		
Cilj 5	22.150,00 €	21,04 €		
Cilj 6	- €	- €		
Cilj 7	700,00 €	333,07 €		
SKUPAJ - stroški varstvenih ciljev:	83.220,00 €	97.390,03 €	65.353,00 €	43.585,84 €
Cilji povezani z urejanjem infrastrukture, obiska, osveščanjem javnosti in podpora:				
Cilj 8	53.370,00 €	28.258,32 €		
Cilj 9	66.033,64 €	42.563,26 €		
Cilj 10-splošno	29.350,00 €	19.351,28 €		
SKUPAJ - stroški infrastrukture, obiska in osveščanja:	148.753,64 €	90.172,86 €	132.313,00 €	124.475,51 €
Stroški po kategorijah:				
Programski in mat. stroški	119.451,40 €	89.737,63 €		

Zaloge/stroški prodajnih artiklov (cilj 8)	25.000,00 €	18.825,26 €		
Stroški investicij, opreme in inv. vzdrževanja	99.583,64 €	79.000,00 €		
Stroški dela			185.604,60 €	168.061,35 €
SKUPAJ	244.035,04 €	187.562,89 €	185.604,60 €	168.061,35 €

Preglednica 13: Primerjava planiranih in realiziranih virov za izvedbo programa dela NRŠZ v letu 2016

Viri financiranja	Načrtovani zneski	Realizirani zneski
1. Zagotovljena sredstva ob pripravi programa:		
Proračunska postavka 153238	155.660,00 €	155.660,00 €
Lastni prihodki upravljavca	51.200,00 €	50.974,33 €
Prihodki iz naslova SKZGS	40.000,00 €	40.000,00 €
Prihodki iz naslova SKZGS (ostanek po pogodbi iz 2009)	15.533,64 €	15.533,64 €
Program izvajanja javne službe urejanja voda (Sklad za vode)	45.000,00 €	79.000,00 €
SKUPAJ 1	307.393,64 €	341.167,97 €
2. Nezagotovljena sredstva ob pripravi programa:		
Projektna sredstva (Simarine, LIVEDRAVA)		10.606,27 €
Občinska sredstva – drobni projekti MOK		850,00 €
Sponsorstvo – Luka Koper d.d.		3.000,00 €
SKUPAJ 2	122.246,00 €	14.456,27 €
SKUPAJ 1+2	429.639,64 €	355.624,24 €

Financiranje iz naslova presežka prihodkov nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Slovenije

Na podlagi pogodbe št. 2550-16-330020 o financiranju načrtovanih ukrepov na podlagi sprejetega programa dela Naravnega rezervata Škocjanski zatok za leto 2016 je DOPPS prejel 40.000,00 € sredstev SKZGS, ki smo jih v celoti porabili skladno s programom dela. Zaradi kadrovske stiske je prišlo do manjše prerezporeditve znotraj načrtovanih postavk le v smeri večje porabe pri honorarnih sodelavcih, ki so zaposlenim v večji meri, kot je bilo načrtovano, pomagali pri oskrbi pašnih živali. Ker zaradi pomanjkanja sredstev nismo mogli zaposliti še ene osebe za pomoč v centru za obiskovalce, so bili obstoječi zaposleni bolj angažirani pri tem delu, kar smo kompenzirali z večjim vključevanjem honorarnih sodelavcev v oskrbo živali.

Preglednica 14: Prikaz planiranih in realiziranih stroškov za financiranje iz naslova sredstev SKZGS v letu 2016

Vrsta stroška	Načrtovani zneski	Realizirani zneski
Ukrepi v okviru cilja 1, ki so v preglednici 2 označeni s financiranjem SKZGS	11.470,00 €	9.432,92 €
Stroški dela za izvedbo varstvenih ciljev 1-4 (redno zaposleni)*	27.155,00 €	25.035,91 €
Stroški dela za izvedbo varstvenih ciljev 1-4 (honorarni sodelavci)	1.375,00 €	5.531,17 €
SKUPAJ	40.000,00 €	40.000,00 €

* Opomba: stroški redno zaposlenih so podrobneje prikazani v preglednici 16.

V začetku leta 2016 smo skladno s programom dela porabili tudi ostanek dodeljenih sredstev iz presežka prihodkov nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS za leto 2009 po pogodbi št. 2511-09-600030, ki so bila v celoti namenjena za izgraditev centra za obiskovalce s spremljajočimi manipulativnimi površinami (vključno s hlevom z obrobo) in osrednje opazovalnice na Bertoški bonifiki. Po zaključku projekta Objekti v NR Škocjanski zatok konec leta 2015 je za manjše dopolnitve ureditev ob objektih ostalo na voljo 15.533,64 €. Ta sredstva smo v začetku 2016 porabili za postavitev dodatne panelne ograje in samonosnih vrat na vhodu

v naravni rezervat na podlagi javnega naročila MOP, ostanek pa še za delno plačilo računa za izvedbo talne magnetne zanke zapornice na vhodu s krmilno tehniko in ključavnico, ki omogoča avtomatsko odpiranje in zapiranje zapornice na vhodu v naravni rezervat, nujno potrebne za upravljanje prometa (prihodov z avtomobili). Podrobnosti so prikazane v preglednici 14, kot smo ministrstvu že poročali v ločenem poročilu skladno s pogodbo, pa smo s tem porabili tudi vsa sredstva SKZGS.

Preglednica 15: Poraba sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov v letu 2016

Izvajalec in vsebina stroškov	Realizacija 2016
Palisada d.o.o. - dodatna panelna ograja in samonosna vrata na vhodu v NRŠZ	15.076,03 €
Freeze System Šmerc d.o.o. - talna magnetna zanka zapornice s krmilno elektroniko in ključavnico	457,61 €
REALIZACIJA 2016	15.533,64 €
OSTANEK ZA PORABO V 2017	- €

6 URESNIČEVANJE KADROVSKEGA NAČRTA

Načrtovano število ur redno zaposlenih za izvedbo Letnega programa dela NR Škocjanski zatok za leto 2016, izraženo z ekvivalentom polnega delovnega časa, je znašalo 7,85 FTE, medtem ko smo realizirali 7,2 FTE. Zaradi pomanjkanja sredstev namreč v letu 2016 nismo mogli zaposliti načrtovanega receptorja II, kar smo kompenzirali s polnim angažmajem koordinatorskega izobraževanja in PR (1 FTE namesto 0,8) ter večjim vključevanjem honorarnih sodelavcev in prostovoljcev. Brez nove zaposlitve nismo dosegli prvega pričakovanega rezultata na področju zaposlovanja operacije Objekti v Naravnem rezervatu Škocjanski zatok, pomembnega zaradi upravičenosti stroškov investicije. Tako zaradi delovanja centra za obiskovalce kot tudi doseganja rezultatov projekta pa je zaposlitev nujna čim prej v letu 2017, kar smo tudi predvideli v letnem programu dela. Reševanje kadrovske stiske s prostovoljnim delom srednje- in dolgoročno namreč ni vzdržno, na ta način smo uspeli izvesti program le v prvem letu po odprtju centra, ki smo ga že v začetku označili kot poizkusno leto.

Letni program dela je v letu 2016 izvedlo 7 stalno zaposlenih v rezervatu (vodja rezervata, strokovni vodja rezervata, poslovni sekretar-receptor, koordinator izobraževanja, koordinator za izobraževanje in PR in dva naravovarstvena nadzornika za polni delovni čas). Poleg tega so pri izvedbi programa z delom delovnega časa sodelovali še ornitolog, poslovna sekretarka in direktor. Predvsem za delo z obiskovalci (sprejem v centru za obiskovalce in vodenje) ter oskrbo živali smo vključevali še honorarne sodelavce in prostovoljce (študentsko delo približno 1,19 FTE; prostovoljci približno 1,14 FTE). Skupni FTE je torej znašal 9,53 oseb, kar za 6,6% presega načrtovanega 8,94.

Preglednica 16: Primerjava načrtovanih in realiziranih delovnih ur in stroškov dela v 2016 za redno zaposlene

Zaposleni – naziv	Načrtovane efektivne del. ure	Realizirane efektivne del. ure	Načrtovani str. plač/ osebe (EUR)	Realizirani str. plač/ osebe (EUR)	Delež realizacije (realizirano/ načrtovano)
SEKTOR NARAVNI REZERVATI – NRŠZ					
Vodja naravnega rezervata	1750	1800	39.000,00	38.613,29	0,99
Strokovni vodja	1750	1664	27.500,00	27.702,36	1,01
Poslovni sekretar-receptor I	1750	1720	20.740,00	19.617,30	0,95
Receptor II	1400	0	16.739,60	0,00	0,00
Naravovarstveni nadzornik – vodnik I	1750	1552	17.000,00	16.093,11	0,95
Naravovarstveni nadzornik – vodnik II	1750	1880	19.200,00	18.831,62	0,98
Vodja izobraževanja	1750	1920	22.000,00	22.181,78	1,01
Koordinator izobraževanja in PR	1400	1856	16.800,00	20.931,68	1,25
SEKTOR SKUPNE SLUŽBE					
Direktor (D)	87,5	83	2.125,00	2.016,07	0,95
Poslovna sekretarka (PS)	175	134	2.100,00	1.608,00	0,77
VARSTVENO ORNITOLOŠKI SEKTOR					
Ornitolog (ORN)	175	34	2.400,00	466,14	0,19
SKUPAJ PLAČE - PROGRAM DELA NRŠZ 2016	13.737,5	12.634	185.604,50	168.061,35	0,91

Zaposleni – naziv	Načrt. PP- 153238 (EUR)	Real. PP- 153238 (EUR)	Načrt. SKZGS (EUR)	Realizirano SKZGS (EUR)	Načrt. drugi viri (EUR)	Realizirano drugi viri (EUR)
SEKTOR NARAVNI REZERVATI – NRŠZ						
Vodja naravnega rezervata	25.000,00	25.413,65	3.900,00	2.563,35	10.100,00	10.636,29
Strokovni vodja	17.875,00	17.820,58	9.625,00	4.870,10	0,00	5.011,68
Poslovni sekretar-receptor I	15.000,00	17.219,42	0,00	0,00	5.740,00	2.197,61
Receptor II	0,00	0,00	0,00	0,00	16.739,60	0,00
Naravovarstveni nadzornik – vodnik I	11.050,00	7.859,03	5.950,00	8.234,08	0,00	0,00
Naravovarstveni nadzornik – vodnik II	11.520,00	9.291,99	7.680,00	9.368,38	0,00	171,25
Vodja izobraževanja	16.200,00	21.123,20	0,00	0,00	5.800,00	1.058,58
Koordinator izobraževanja in PR	14.015,00	17.408,36	0,00	0,00	2.785,00	3.523,32
SEKTOR SKUPNE SLUŽBE						
Direktor (D)	0,00	0,00	0,00	0,00	2.125,00	2.016,07
Poslovna sekretarka (PS)	0,00	0,00	0,00	0,00	2.100,00	1.608,00
VARSTVENO ORNITOLOŠKI SEKTOR						
Ornitolog (ORN)	0,00	0,00	0,00	0,00	2.400,00	466,14
SKUPAJ PLAČE - PROGRAM DELA NRŠZ 2016	110.660,00	116.336,50	27.155,00	25.035,91	47.789,60	26.688,94